

JAARVERSLAG 2013

FUNDACIÓN HOLANDA - PERU | STICHTING HOPE NEDERLAND

INHOUD

VOORWOORD	4	6	ORGANISATIE STICHTING HOPE NEDERLAND	33
1 FEITEN EN CIJFERS	5	6.1	Bestuur	34
2 GESCHIEDENIS STICHTING HOPE	9	6.2	Vrijwilligers	35
3 DOELSTELLING, BELEID & STRATEGIE	13	6.3	Risico's en aandachtspunten	37
4 PROGRAMMA'S	15	6.4	Partners en samenwerking	38
4.1 2013, op weg naar een nieuwe cyclus	16	6.5	Communicatie met belanghebbenden	41
4.2 Programma Onderwijs	17	6.5.1	Doel en doelgroepen	41
4.2.1 Onderwijsprogramma 2013	18	6.5.2	Communicatiemiddelen	41
4.2.2 Middelbare school Patacancha	18	6.5.3	Focus 2014	44
4.2.3 Tiracancha	20	7 FONDSENWERVING		45
4.2.4 PRONOEI- en kleuteronderwijs	22	7.1	Beleid fondsenwerving	46
4.2.5 Chumpe Poques	22	7.2	Fondsenwerving Nederland	46
4.2.6 Diverse ondersteuning	23	7.2.1	Samenvatting fondsenwerving	47
4.2.7 Onderwijs kort	23	7.2.2	Donaties uit eigen fondsenwerving	47
4.2.8 Interinstitutionele samenwerking	24	7.2.3	Donaties uit acties van derden	48
4.3 Programma Welzijn	26	7.2.4	Donaties van medefinancieringsorganisaties	48
4.3.1 San Isidro en Villa Maria	26	7.2.5	Partners in fondsenwerving	48
4.3.2 Racchi	26	7.2.6	Evaluatie 2013	48
4.3.3 Studieondersteuning jongeren	27	7.2.7	Vooruitblik 2014	49
4.3.4 Gezondheidsprogramma	27	7.3	Fondsenwerving Peru	49
5 ORGANISATIE FUNDACION HOPE	29	8 FINANCIËLE VERANTWOORDING		51
5.1 Samenstelling team Fundación HoPe	30	Appendix		52
5.2 Koninklijke onderscheiding Walter Meekes	31	8.1 Kengetallen Stichting HoPe 2014 - 2009		53
5.3 SWOT analyse Fundación HoPe	32	8.2 Jaarrekening 2013		54
		8.3 Accountantsverklaring		66
		COLOFON		67

VOORWOORD

Afgelopen zomer gaf de Schotse ontwikkelingseconoom Angus Deaton in het Amsterdamse concertgebouw een les over ontwikkelingssamenwerking. Hij legde onder andere uit hoe 'goed doen' verkeerd uit kan pakken: als er in de ontwikkelingslanden corrupte regeringen zijn, heeft ontwikkelingshulp een averechts effect. Verder stelde hij vast dat wanneer de mensen om wie het gaat niet actief bij hulpprojecten worden betrokken, ongeïnteresseerdheid en luiheid bij de bevolking het gevolg kunnen zijn. Dat staat verdere ontwikkeling in de weg. Daarentegen zal hulp duurzaam bijdragen aan ontwikkeling en armoedebestrijding wanneer alle generaties in de arme maatschappij zelf gemotiveerd zijn om ontwikkeling in gang te zetten. Deaton hamerde erop dat er een contract moet zijn tussen de overheden en de bevolking – een soort van democratische situatie dus – om gezamenlijk een door iedereen acceptabel geacht beleid uit te voeren. Een andere voorwaarde voor succes is, dat de beoogde ontwikkelingen zoveel mogelijk door de bevolking zelf of door mensen uit het eigen land moeten worden uitgevoerd.

Met dergelijke ideeën kun je bij HoPe terecht. We kunnen niet anders concluderen dan dat HoPe de afgelopen jaren succesvol is geweest met het activeren van de bevolkingsgroepen met wie we hebben gewerkt. Ook is een constructieve samenwerking met verschillende Peruaanse overheidslagen tot stand gebracht. De zorg voor de instandhouding en uitbreiding van de ruim 200 schoolgebouwen, die HoPe de afgelopen 20 jaar stichtte, heeft de overheid ook naar zich toe getrokken. Extra pikant is dat in het overheidsteam dat het onderwijsbeleid in de regio Cusco nu verder ontwikkelt, ambtenaren zitten die hun primaire scholing in enkele van de HoPe-projecten hebben gekregen.

Ontwikkelingssamenwerking is effectief wanneer het leidt tot een situatie, waarin de hulp niet meer nodig is. Zover is het na ruim 20 jaar werken nog niet, maar er is duidelijk sprake van vooruitgang. De vragen uit de omgeving Cusco veranderen dan ook. De mensen in de regio Cusco – de plaatselijke gemeenschappen, de leerkrachten, de gemeenten en de provinciale overheid – hebben HoPe gevraagd het niveau van het onderwijs voor tot dusver kansarme bevolkingsgroepen te helpen verbeteren. In plaats van schoolgebouwen vragen zij nu om hulp bij de inhoudelijke verbetering van het onderwijs. Daar zijn we inmiddels mee bezig: tweetalige onderwijsprogramma's met respect voor de culturele achtergrond van de Hoogland indianen, die aansluiting geven op deelname aan de bredere Peruaanse maatschappij.

Van alle verschillende projecten wil ik het project Ternura, gericht op kinderen van 2 tot 8 jaar en hun ouders, met name noemen. Dit project dat in 2012 is afgerond, was zo succesvol dat, na de nodige voorbereidingen in 2013, in februari 2014 wordt begonnen met Ternura II. Stel je voor: een onderwijsproject voor meer dan 5.000 kinderen, 700 vaders, 800 moeders, 154 leerkrachten, 29 kleuterbegeleiders op verschillende scholen, ondersteund en aangestuurd door verschillende gemeenten, provinciale en landelijke overheid, Plan International en HoPe. De totale begroting, voor de periode 2014 t/m 2016, bedraagt 650.000 euro, waarvan Plan International bijna 60% voor haar rekening neemt, de Peruaanse overheden circa 25% en HoPe ruim 15%. Een groot deel van de samenleving is erbij betrokken en heeft er belang bij het geheel tot een succes te brengen. Dat werkt motiverend!

Terwijl de samenwerking met de Peruaanse overheden is verbeterd, laat de Nederlandse overheid het op een cruciaal thema afweten. Zoals bekend heeft onze Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking laten weten dat ontwikkelingshulp sowieso op het punt staat te verdwijnen. Voor mij vooralsnog een onnavolgbare gedachte. In ieder geval is voor hulp bij het verspreiden en verbeteren van onderwijs geen geldelijke bijdrage meer van haar te verwachten.

Voor HoPe betekent dat, dat we vanaf 2015 van onze overheid geen bijdrage meer voor onze projecten krijgen. Het is aan ons en onze collega's in Peru om daarop een passend antwoord te vinden en dat gaat lukken.

Maarten Elling
Voorzitter HoPe Nederland

1 FEITEN & CIJFERS

1 FEITEN EN CIJFERS

Rechtsvorm	
Nederland	Peru
• Stichting • Stichting HoPe Nederland, opgericht 2002 • Bestuur	• Stichting • Asociación Civil Fundación HoPe Holanda Perú, opgericht 1999 • Dagelijks bestuur, inclusief directeur

Organisatie	
Nederland	Peru
• Particuliere vrijwilligersorganisatie • Alle bestuursleden werken onbezoldigd, maar kunnen gemaakte kosten declareren	• Niet Gouvernementale Organisatie (NGO) • Salarissen worden betaald aan stafmedewerk(st)ers

Registratie en erkenning	
Nederland	Peru
• Kamer van Koophandel, nr.17151364 • ANBI, nr. 8148.45.873 • IF, Instituut Fondsenwerving • Kennisbank Filantropie • Stichting Geef Gratis • Partin (miv 2014)	• Inschrijving Publiek Register Cusco Partida No 02088799, ficha 2432, as. No. 367 • Inschrijving Asociación Peruana de Cooperación Internacional (APCI) Resolución Directoral No. 310-2012 / APCI -DOC

6

Programma's en Looptijd	
Peru	
Programma's • Onderwijs (kleuter, lager en middelbaar) • Welzijn (jongeren- en damesgroepen)	
Looptijd • Huidig beleidsplan 2012 - 2017 • Onderwijsprogramma Ternura 2014 - 2016	

Baten uit Fondsenwerving (€) & kosten overhead (%)		
Nederland		
2013	€ 169.566	4,5%
2012	€ 204.333	2,8%
2011	€ 254.458	5,2%
2010	€ 255.122	2,0%
2009	€ 252.967	2,9%

Besteed aan doelstelling & bestedingsratio (%)					
Nederland		Peru			
2013	€ 123.854	72%	2013	€ 129.417	
2012	€ 228.550	110%	2012	€ 349.469	
2011	€ 306.730	119%	2011	€ 360.662	
2010	€ 354.177	136%	2010	€ 360.783	
2009	€ 181.649	69%	2009	€ 362.242	

Vrijwilligers & professionals	
Nederland	Peru
• 50 vrijwilligers, verdeeld over bestuur (4 leden) en 5 teams • Bestuur en teams zorgen samen voor de vormgeving en uitvoering van fondsenwerving, (re)presentaties en organisatorische taken	• 7 personeelsleden, waarvan 5 fulltime en 2 parttime

Financiële controle	
Nederland	Peru
• VanHier Accountants	• CPCC Jorge Renjifo B., auditor independiente

Eigen vermogen (€)			
Nederland		Peru	
2013	€ 107.390	2013	€ 29.027
2012	€ 66.899	2012	€ 112.544
2011	€ 93.295	2011	€ 78.732
2010	€ 154.874	2010	€ 91.812
2009	€ 253.944	2009	€ 75.217

Communicatie

Nederland

- www.stichtinghope.org
- Mailingen en nieuwsbrieven
- (Re)presentaties en informatiemarkten
- Publiciteit (lokale en regionale) media en door scholen / bedrijven
- Social Media (Facebook, Linked-in en Twitter)
- Jaarverslag

Peru

- www.hopeperu.org
- 0,5 FTE relatiebeheer
- Terugkoppeling / verantwoording naar financiers
- Social Media (Facebook)

7

Missie

Nederland

- Het helpen versterken van de positie van groepen in de regio Cusco, die sociaaleconomisch en cultureel zwak staan in de Peruaanse samenleving. Door het ondersteunen van onderwijs dat rekening houdt met de eigen taal en eigen culturele achtergrond van de bevolking ondersteunt HoPe vooral onderwijsprojecten waardoor de betrokkenen beter in staat worden gesteld:
 - voor hun rechten te kunnen opkomen
 - zelf vorm te geven aan hun leefomstandigheden en deze te verbeteren
 - hun eigen toekomstmogelijkheden te vergroten
 - volwaardig deel te nemen aan de Peruaanse samenleving

Peru

- Het vergroten van ontwikkelingskansen voor sociaaleconomische risicogroepen in de regio Cusco, zodat ze zelf
 - voor hun rechten kunnen opkomen
 - hun leefomstandigheden kunnen verbeteren en
 - hun eigen toekomstmogelijkheden kunnen vergroten

Bereik

Nederland		Peru	
• Verzendlijst mailingen	1.245	• Kleuteronderwijs: kinderen	2.075
• Aantal donateurs	245	• Lager onderwijs: kinderen	500
- bedrijven / stichtingen / scholen	15	• Middelbaar onderwijs: jongeren	250
- acties van derden	24	• Jeugdwerk: kinderen / jongeren	260
- acties van derden / crowdfunding	-	• Vrouwengroep: dames	35
- particulieren - eenmalig	67		
- particulieren - periodiek	105		
- particulieren - online doneren	24		
- lijfrenteschenkingen	8		
- medefinancieringsorganisaties	2		

Presentatie Aalten

Politiek

Nederland	Peru
• Een belangrijk deel van de inkomsten van HoPe komt van medefinancieringsorganisatie Impulsis. Deze instantie geeft aanvulling op projectaanvragen, die 'primair' worden gefinancierd d.m.v. acties van scholen, serviceclubs en andere donoren. De lagere overheidsbudgetten voor ontwikkelingshulp leiden tot materieel lagere budgetten van de voor HoPe belangrijke medefinancieringsorganisatie Impulsis. Dit leidt er toe dat HoPe in zijn voorlichtings- en PR-acties het belang van investeringen in onderwijs de komende tijd extra zal moeten onderbouwen en uitdragen.	• De politiek van HoPe Peru is er op gericht - zoveel mogelijk uit te gaan van vragen van de bevolking - zoveel mogelijk samen te werken met de autoriteiten • Om de duurzaamheid van de projecten te verzekeren is het nodig om aan te sluiten bij de wensen en verwachtingen van de lokale bevolking. Zij zijn de uitvoerders van hun eigen programma's • HoPe werkt direct samen met de Peruaanse overheid en met collega-instellingen (NGO's). Het gezamenlijke doel is om samen een kwalitatief onderwijsprogramma te ontwikkelen, waarbinnen ruimte is voor de eigen taal en cultuur van de inheemse gemeenschappen in de hooglanden van Peru

Toekomst

Nederland	Peru
• HoPe Nederland gaat zich intensiever richten op de werving van fondsen bij het bedrijfsleven (MVO) en via Social Media als Facebook en Twitter	• HoPe Peru werkt steeds meer samen met de lokale en regionale overheden. HoPe Peru tracht de verantwoordelijkheden daar neer te leggen, waar zij behoren te liggen: bij de eigen overheid. Daarbij tracht zij ook een zo groot mogelijk deel van de projectkosten door de overheid te laten financieren.

Acchahuata

2 GESCHIEDENIS STICHTING HOPE

2 GESCHIEDENIS STICHTING HOPE

Stichting HoPe is ontstaan vanuit een initiatief van jongeren uit de achterstandswijk San Isidro van de stad Cusco in Peru. Op uitnodiging van deze jongeren heeft Walter Meekes zich in 1991 bij hen aangesloten om samen een programma op te zetten voor wijkopbouw. Samen met de bewoners van de wijk zijn programma's opgezet en projecten uitgevoerd, die de woon- en leefomstandigheden in de achterstandswijk verbeterden en de bewoners in de gelegenheid stelden zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen. Met ondersteuning vanuit Nederland heeft de gemeenschap een gemeenschapshuis gebouwd, werd de kleuterschool gerenoveerd, is er waterleiding en riolering aangelegd en zijn trappen en straten verhard.

Parallel aan deze projecten werden sociale programma's opgezet. Een gaarkeuken verzorgde in de moeilijke jaren negentig een goede maaltijd voor de kinderen van de wijk, de vrouwen en jongeren verenigden zich in productiegroepen waardoor zij extra inkomsten verkregen. Daarnaast verzorgde de kindergroep recreatieve en educatieve programma's voor de kinderen van de wijk.

San Isidro werd een voorbeeldwijk in de zone noordoost van de stad Cusco.

Andere wijken sloten zich bij het programma aan en in het midden van de jaren negentig deden in totaal acht wijken mee. Uitgangspunt was, dat de bewoners van de wijken het heft in eigen hand namen en een actieve rol zouden spelen in de ontwikkeling van de wijk.

De programma's zijn allemaal overgedragen aan de bewoners zelf. Ook de gemeente Cusco voert nu programma's uit met de mensen van de wijken in de regio.

De kindergroep van San Isidro bestaat nog altijd. Kinderen van toen zijn nu jongvolwassenen en verzorgen zelf het project. In de wijk Villa Maria is in 1993 ook een kinder- en jongerengroep opgezet. Ook deze groep draait nu nagenoeg geheel zelfstandig.

In dezelfde periode is HoPe gestart met ondersteuning van programma's in het regionale ziekenhuis (afdeling brandwonden) en in lokale kindertehuizen. Er werd tevens een programma voor geestelijke gezondheidszorg gestart. De programma's in de tehuizen zijn ondertussen overgedragen aan de Beneficiencia (Burgerweeshuis). Het programma in het ziekenhuis is per december 2012 gestopt.

Vanaf 1997 zijn de activiteiten verlegd naar de Indiaanse bergdorpen rond de stad Cusco. Begin jaren negentig waren terroristische groepen nog actief in deze gebieden en was het onmogelijk hier te werken. Vanaf 1997 was het wel mogelijk om in deze gebieden te werken. HoPe verlegde haar activiteiten van de achterstandswijken van de stad Cusco naar de inheemse berggemeenschappen. Net als bij

ONDERWIJS

- TIRACANCHA
- PATACANCHA
- CHUMPE POQUES
- WELZIJN

de programma's in de stad Cusco, ondersteunt HoPe in de berggebieden programma's en projecten waar de bewoners zelf om vragen en waar zij zelf actief aan meewerken. Onderwijs is de rode draad binnen de programma's. In de meeste berggebieden was geen goed, of zelfs helemaal geen onderwijs. Op verzoek van de inheemse gemeenschappen onders-

teunt HoPe meer dan 200 scholen in even zoveel comunidades (*Indiaanse berggemeenschappen*). HoPe heeft een onderwijsprogramma ontwikkeld voor tweetalig intercultureel onderwijs. Onderwijs uitgaande van de eigen taal van de bewoners, het Quechua, plus onderwijs gebaseerd op de eigen cultuur.

HoPe is uitgegroeid tot een van de grootste en belangrijkste organisaties in het tweetalig intercultureel onderwijs binnen het departement Cusco (2x zo groot als Nederland). HoPe werkt inmiddels in goede verstandhouding samen met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs en met verschillende collega-NGO's (*niet gouvernementele organisaties*) die

zich, net als HoPe, bezighouden met de verbetering van het onderwijs in de inheemse berggemeenschappen.

Asociación Civil Fundación HoPe Holanda Perú is in 1999 opgericht. Een stichting zonder winstoogmerk, gericht op het uitvoeren van sociale projecten ten behoeve van personen in achterstandssituaties. De sociale projecten betreffen met name onderwijs- en welzijnsprogramma's. Belangrijkste taken met betrekking tot

het realiseren van deze programma's vormen coördinatie, advies, uitvoering en financiering van de programma's. Fundación HoPe Peru is een zelfstandig opererende stichting met volledige, eigen beslissingsbevoegdheden. Zonder dat daarbij sprake is van een hiërarchische verhouding van Stichting HoPe Nederland ten opzichte van Fundación HoPe Perú.

Stichting HoPe Nederland is in 2002 opgericht ter ondersteuning van

Asociación Civil Fundación HoPe Holanda Perú. Stichting HoPe Nederland verzorgt daarbij de fondsenwerving in Nederland en het beheer en beschikbaar stellen van deze gelden. Hoewel door fondsenwerving verkregen gelden volledig beschikbaar worden gesteld aan Fundación HoPe Peru bestaat geen hiërarchische verhouding ten opzichte van Fundación HoPe Peru.

Kleuterschool Huancarani

3 DOELSTELLING BELEID & STRATEGIE

3 DOELSTELLING, BELEID & STRATEGIE

In 2012 is het beleidsplan van HoPe Peru voor de jaren 2012-2017 gepubliceerd. In het plan staat waar HoPe de komende jaren aan wil werken, waar we heen willen en hoe we dat willen doen. Het beleidsplan is opgesteld door het team van HoPe Peru en is ook vertaald in het Nederlands. De volledige Nederlandse tekst van het beleidsplan is op onze webpagina te lezen onder:

<http://www.stichtinghope.org/uploads/files/strategisch-beleidsplan-peru-nl-versie.pdf>

Binnen de Peruaanse samenleving is veel ongelijkheid. Ben je in een inheemse gemeenschap of in een achterstandswijk geboren, dan is de kans dat je een goede opleiding zult gaan volgen en zult 'slagen' in de maatschappij gering. Ook de toegang tot goede medische zorg is zeer beperkt. Bewoners van inheemse gemeenschappen worden feitelijk tweemaal benadeeld. Naast het feit dat het onderwijs er erg slecht is, zijn de ontwikkelingsprogramma's van de overheid alleen gericht op de grote meerderheid, er is geen ruimte voor ontwikkeling binnen de eigen culturele context, waarin mensen in de bergen of in het oerwoud leven.

HoPe ondersteunt initiatieven van mensen uit achterstandssituaties in het opstellen en uitvoeren van ontwikkelingsprogramma's die hen in staat stellen een ontwikkeling door te maken waar zij zelf voor kiezen.

Om de doelstelling te bereiken voert HoPe de volgende programma's uit:

- In de wijken San Isidro en Villa Maria en in het dorp Racchi ondersteunt HoPe kinder- en jongerengroepen bij het uitvoeren van hun programma's voor persoonlijke en sociale ontwikkeling
- In Racchi ondersteunt HoPe een vrouwengroep die is opgericht met hetzelfde doel
- In Cusco ondersteunt HoPe een programma voor buitenschoolse opvang
- Via een programma voor studie-ondersteuning kunnen 50 jongeren een korte beroepsopleiding volgen waarmee zij direct toegang tot de arbeidsmarkt krijgen
- In 2013 heeft HoPe verschillende

onderwijsprogramma's ondersteund waar in totaal meer dan 56 scholen voor kleuter-, lager en middelbaar onderwijs bij betrokken zijn. Via de onderwijsprogramma's wil HoPe de kwaliteit van het ruraal onderwijs verbeteren en de toegankelijkheid van het onderwijs vergroten.

BELANGRIJKSTE DOELSTELLING

Mensen in achterstandssituaties in de gelegenheid stellen om zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen en aansluiting te vinden bij de Peruaanse maatschappij. Binnen dit emancipatorisch proces is de (her) waardering van de eigen taal, cultuur en identiteit een belangrijke basis.

HoPe werkt zoveel mogelijk samen met de Peruaanse overheid en vult aan daar waar de overheidsprogramma's hiaten kennen. In de afgelopen jaren heeft HoPe een aantal programma's

over kunnen dragen aan de Peruaanse overheid, in andere programma's heeft HoPe direct met de overheid samen kunnen werken. HoPe gaat er van uit dat de verantwoordelijkheid voor ontwikkelingsprogramma's bij de overheid ligt en wil dan ook geen taken van haar overnemen. Wel werken we samen aan het opzetten en uitvoeren van programma's, die de ontwikkelingskansen van mensen uit achterstandssituaties stimuleren. HoPe werkt ook steeds meer direct samen met collega NGO's. HoPe heeft vooral, niet enkel, goede ervaringen in het bundelen van krachten tussen verschillende organisaties die allen het zelfde doel nastreven. NGO's kunnen veel van elkaar leren en vaak sta je samen sterker. Vooral wanneer het gaat om lobbywerk richting de overheid komt een consortium van organisaties sterker over dan één NGO alleen.

HoPe Peru en HoPe Nederland werken samen aan het verder verzelfstandigen van de organisatie in Peru. Via een programma voor capaciteitsversterking en via directe begeleiding willen we HoPe Peru een volwaardige Peruaanse organisatie laten zijn. Een organisatie die op den duur organisatorisch, maar ook financieel, op eigen benen verder kan.

4 PROGRAMMA'S

4.1 2013, OP WEG NAAR EEN NIEUWE CYCLUS

Binnen de Andescultuur wordt de tijd weergegeven als een cyclus. Terugkijkend op het jaar 2013 kunnen we stellen dat we in dat jaar een cyclus hebben afgesloten en dat we in hetzelfde jaar een nieuwe cyclus hebben opgestart. HoPe heeft verschillende projecten afgesloten maar is ook begonnen met de voorbereidingen van nieuwe projecten welke in 2014 van start zullen gaan. Dit alles geschiedde in een jaar van grote onzekerheid over de financiering van de projecten en van de financiering van HoPe als organisatie.

Het afronden van een aantal projecten en de terugval van de beschikbare fondsen ging gepaard met een terugval in het aantal personeelsleden van HoPe. HoPe heeft in het jaar 2013 met vijf vaste medewerkers gedraaid. Vanwege de terugloop in het aantal medewerkers hebben degenen, die overbleven veel extra taken op hun bord gekregen. We zijn ons er echter ook terdege van bewust dat HoPe, vanwege het altijd ruime pakket met projecten dat met een klein team uitgevoerd moest worden, niet alle taken naar behoren uit heeft kunnen voeren. Zo zijn we er nog steeds niet toe gekomen om onze onderwijsvisie goed op papier uit te werken en hier een projectschema met een logical framework aan te verbinden.

Ondanks alle financiële beperkingen heeft HoPe in 2013 een aantal belangrijke projecten kunnen uitvoeren of op de rails kunnen zetten:

- Zo heeft HoPe in 2013, samen met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs en collega-NGO Plan International, de basis gelegd voor het in 2014 nieuw op te starten programma Ternura II. Voor dit project zijn de

projectbeschrijving, het logical framework en de begroting in 2013 uitgewerkt. In februari 2014 gaat het programma van start.

- In Chumpe Poques is door de leerlingen en docenten van de lagere en de middelbare school een start gemaakt met het ontwikkelen van een leerboek over de eigen cultuur. Bij het onderzoek is uitgebreid gebruik gemaakt van audiovisuele apparatuur. Onderwijsspecialisten van HoPe hebben leerkrachten van Chumpe Poques opgeleid en begeleid in het proces van onderzoek en verwerking van de verkregen informatie.
- In Tirancaha is dezelfde onderzoeksmethode gebruikt om binnen een programma van projectonderwijs informatie te verzamelen en te verwerken. Als thema werd gekozen voor de inheemse aardappelsoorten. Binnen het project werkt HoPe samen met verschillende andere NGO's (Nederlands en Peruaans), het Ministerie van Onderwijs en de lokale gemeente.
- HoPe heeft een samenwerkingsovereenkomst met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs, waarbij is afgesproken dat HoPe de middelbare

scholen van Patacancha en Tirancaha administreert. In de projectbeschrijving verderop in dit verslag komen wij hier uitgebreid op terug.

- In juli 2013 heeft HoPe gedurende twee weken de uitwisseling van negen Nederlandse leerkrachten met leerkrachten uit Tirancaha verzorgd. Een interessant en succesvol programma waar echter voor HoPe de nodige uren in zijn gaan zitten.
- HoPe streeft er naar om zoveel mogelijk samen te werken met andere organisaties. HoPe neemt dan ook deel aan verschillende overlegstructuren.
- Naast de onderwijsprogramma's heeft HoPe in 2013 het programma voor Welzijn uitgevoerd. Het programma bestaat uit projecten, die al enkele jaren draaien en voor het overgrote deel verzorgd worden door de leden van de groepen zelf. Desondanks hebben de HoPe medewerkers ook aan deze projecten tijd moeten besteden.

De vorige cyclus is afgesloten en aan de nieuwe wordt hard gewerkt. HoPe heeft een aantal belangrijke doelstellingen voor de nieuwe periode voor ogen. De evaluatie, die medewerkers van de Nederlandse organisatie Edukans in de maand november van 2013 binnen HoPe hebben gehouden, helpt ons op weg om HoPe als organisatie verder te versterken.

HoPe wil blijven werken aan een betere maatschappij, een maatschappij waarbinnen voor een ieder, zonder discriminatie of drempels, een plek is en waar iedereen een kans heeft om zich persoonlijk en sociaal te ontwikkelen. Om deze droom te kunnen verwezenlijken blijven wij rekenen op de ondersteuning van u allen, vrienden en vriendinnen van HoPe.

Nayruth Triveño Anaya
Directeur Stichting HoPe Peru

4.2 PROGRAMMA'S ONDERWIJS

HoPe werkt al vanaf de oprichting van de stichting in 1999 binnen het Peruaanse openbaar onderwijs. Eigenlijk is dat al vanaf 1991 omdat HoPe oprichters Tineke, Walter en Caesar al voor de oprichting van de stichting werkzaam waren binnen het Peruaanse openbaar onderwijs. In de eerste jaren werd echter nog niet gekozen voor het oprichten van een eigen NGO, het toenmalige terrorisme maakte het werken vanuit NGO's een gevaarlijke zaak. Vandaar dat de werkzaamheden gedurende de eerste jaren werden uitgevoerd onder de vlag van een lokale parochie.

Het doel van het onderwijsprogramma van HoPe is het verbeteren van de kwaliteit en de toegankelijkheid van het openbaar onderwijs in Peru. De nadruk ligt hierbij op de zeer achtergestelde en vaak moeilijk te bereiken inheemse gemeenschappen van de Andesregio.

HoPe heeft in de achterliggende jaren meer dan 160 scholen gebouwd, honderden leerkrachten opgeleid en duizenden kinderen naar school en aan goed onderwijs geholpen. In veel inheemse (Indiaanse) dorpen was geen volledig basisonderwijs. HoPe heeft er voor gezorgd dat in alle dorpen goede scholen en volledig basisonderwijs kwamen. In drie streken heeft HoPe een school voor middelbaar onderwijs

opgezet. Daarvoor hadden de jongeren uit deze streken geen toegang tot middelbaar onderwijs. Ondertussen zijn de eerste jongeren van de middelbare school af. Een aantal krijgt via HoPe een studiebeurs en verschillende jongeren uit inheemse gemeenschappen maken daar gebruik van. Er zijn al jongeren die hun beroepsopleiding af hebben en nu aan het werk zijn als landbouwingenieur, monteur of computerspecialist. In 2015 studeren de eerste jongeren af die onderwijs studeren, dan kunnen de scholen in de inheemse dorpen beschikken over leerkrachten uit de eigen streek. Bij het uitvoeren van de programma's werkt HoPe zoveel mogelijk samen met andere NGO's en de Peruaanse Overheid.

Verschillende programma's zijn in 2012 afgesloten, hieronder bijvoorbeeld de werkgroepen voor het kleuteronderwijs en het programma Ternura I. HoPe heeft meer dan 10 jaar lang kleuterleerkrachten ondersteund in het uitvoeren van hun eigen programma's voor bijscholing. De deelnemers hebben jarenlang in hun vrije tijd, vooral op zaterdag, programma's uitgevoerd voor zelfstudie. Zij hebben veel verschillende onderwerpen behandeld en ook veel leermateriaal zelf ontwikkeld. Het mooiste voorbeeld van dit laatste is het werkboek Munay Urpi dat de deelnemers zelf hebben ontwikkeld en gedurende verschillende jaren binnen hun eigen kleuterscholen hebben uitgeprobeerd.

De werkgroepen zijn in december 2012 opgehouden te bestaan. Het ministerie heeft zelf plannen om soortgelijke werkgroepen op te zetten en leerkrachten werden verplicht om door de staat georganiseerde programma's voor bijscholing te volgen, ook op zaterdag. De werkgroepen hebben echter hun waarde laten zien, de scholen waar de deelnemers werken steken over het algemeen met kop en schouders uit boven de andere scholen.

KLEUTERWERKBOEK MUNAY URPI

Deelnemers aan het HoPe programma voor kleuteronderwijs hebben in voorafgaande jaren het werkboek Munay Urpi ontwikkeld. Munay Urpi is tweetalig en intercultureel, dat wil zeggen: aangepast aan de leefomstandigheden en de cultuur van de inheemse berggemeenschappen. Het boek is gedurende 10 jaar verder ontwikkeld en verbeterd. De deelnemers aan het programma werkten zelf met het boek binnen hun scholen en deden vanuit de praktijk aanbevelingen om het werkboek te verbeteren. HoPe heeft het werkboek 10 jaar lang in een oplage van 2.500 exemplaren verspreid. Het Ministerie van Onderwijs heeft Munay Urpi in 2013 in een oplage van 50.000 exemplaren uitgegeven en verspreid op PRONOEI's en kleuterscholen in Quechua sprekende inheemse gemeenschappen.

Zij hebben een duidelijke voorbeeld-functie naar hun collega's die niet aan de programma's deel hebben kunnen nemen.

In december 2012 is ook het programma Ternura I afgerond. Ternura is een programma dat HoPe heeft uitgevoerd in samenwerking met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs en collega-NGO Plan International. Alleen al aan dit programma namen meer dan 100 kleuterscholen en centra voor kleuter-dagopvang deel. Ook binnen het programma Ternura waren de belangrijkste doelstellingen het verbeteren van de kwaliteit en de toegankelijkheid van het onderwijs.

Het Ministerie van Onderwijs heeft HoPe en Plan International benaderd met de vraag om het programma Ternura een vervolg te geven. In 2013 zijn hier de voorbereidingen voor getroffen, in februari 2014 gaat Ternura II van start.

Ex studenten Patacancha volgen nu beroepsopleiding

4.2.1 Onderwijsprogramma 2013

Onderdelen onderwijsprogramma 2013	
Programma	Onderdeel
Patacancha	Middelbare school
Chumpe Poques	Lagere en middelbare school
Tiracancha	Twee kleuterscholen, lagere school, middelbare school
Kleuteronderwijs	Ondersteuning in werkmateriaal
Diversen	Ondersteuning onderhoud en leermateriaal

4.2.2 Middelbare school Patacancha

Bereik middelbare school Patacancha	
Leerlingen	Leerkrachten
100	10

Patacancha is het oudste onderwijs-programma van HoPe. HoPe is in 1997 in Patacancha gestart met het ondersteunen van de lagere school. In die periode telde de lagere school in Patacancha maar vier leerjaren, het reguliere lager onderwijs in Peru telt zes leerjaren.

HoPe heeft de lagere school uitgebreid naar zes klassen en een compleet

nieuwe school gebouwd. Tegelijkertijd is kleuteronderwijs in de gemeenschap opgezet en ook daarvoor heeft HoPe in 1997 een school gebouwd.

Het onderwijs was in die periode erg slecht. Nog niet de helft van de kinderen van de gemeenschap ging naar school, de lagere school telde maar 50 leerlingen.

HoPe heeft jarenlang de leerkrachten van de school geschoold en begeleid. De insteek was tweetalig en intercultureel onderwijs, onderwijs dat uitgaat van de eigen taal van de kinderen (het Quechua) en dat aansluit bij de eigen cultuur van de inheemse gemeen-

schap. HoPe ondersteunde de school met leer- en werkmateriaal. Het niveau van het onderwijs op de school steeg sterk en ook de lessen werden met grotere regelmaat gegeven. Binnen korte tijd steeg het aantal leerlingen van de lagere school van 50 naar 150. Bewoners van naburige inheemse gemeenschappen zagen wat er in Patacancha gebeurde en kwamen naar HoPe met de vraag om ook aan het programma deel te mogen nemen. Het programma werd uitgebreid naar negen andere gemeenschappen.

In 2002 heeft HoPe op verzoek van de bewoners van de tien gemeenschappen, die aan het onderwijsprogramma deelnamen, de eerste inheemse middelbare school van Peru opgezet. Een middelbare school waar de leerlingen in hun eigen traditionele kleding in de klas zitten, waar les wordt gegeven in zowel het Quechua als in het Spaans en waar het lesprogramma is aangepast aan de realiteit van de hoogland-

indianen. De leerlingen van de middelbare school in Patacancha komen uit verschillende gemeenschappen, sommige leerlingen moeten 4 tot zelfs 6 uur lopen om op school te komen, het is onmogelijk om dat iedere dag te doen. Om dit probleem op te vangen heeft HoPe een leerlingenhuis bij de school opgezet. Leerlingen die te ver wonen om iedere dag op en neer te gaan, kunnen van maandag tot vrijdag op school verblijven. Er zijn slaapvertrekken en er is een grote eetzaal met een goed ingerichte keuken. Buiten de lesuren kunnen de leerlingen van het leerlingenhuis werken binnen de productieve afdelingen van de school of gebruik maken van de bibliotheek of het computercentrum van de school.

Gedurende de eerste jaren van het project heeft HoPe alles gefinancierd, de bouw van de klaslokalen en andere gebouwen voor de school, de inrichting met meubilair en goed leermateriaal. HoPe financierde ook de salarissen van de leerkrachten. De ouders hebben ondersteund waar zij konden, vooral met lokaal aanwezige bouwmaterialen en arbeidskracht.

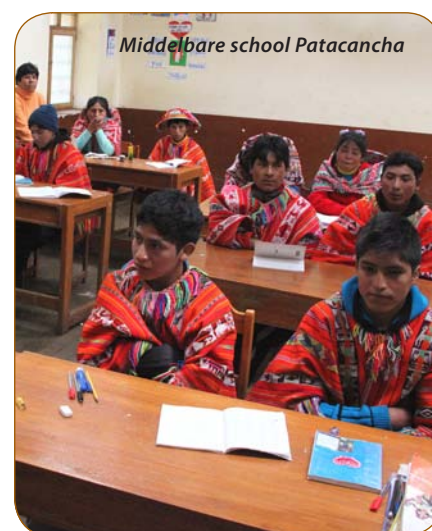
De middelbare school van Patacancha is een staatsschool. Bij de oprichting van de school heeft HoPe een overeenkomst getekend met het Ministerie van Onderwijs. In het contract werd vastgelegd dat HoPe gedurende een aantal jaren het beheer van de school zou verzorgen. Ook werd bepaald dat

het ministerie, zodra zij daartoe de mogelijkheden had, de betaling van de leerkrachten over zou nemen. De school maakte een prachtige start en HoPe had een strenge selectieprocedure voor het personeel dat werd aangesteld. Leerkrachten moesten het Quechua goed beheersen en vooral ook een bijdrage willen leveren aan de opzet van een buitengewone school, een inheemse middelbare school. De school werd een voorbeeld voor andere scholen en genoot groot aanzien in de wijde omgeving.

Het Ministerie van Onderwijs kwam haar afspraak na en de school kreeg steeds meer leerkrachten die worden betaald door de staat. De middelbare school van Patacancha is nu een staatsschool, de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs ligt bij de staat en wordt geheel door de Peruaanse overheid gerund. HoPe heeft hen daarbij een heel eind de goede richting in geholpen.

Hier ging het echter minder goed. Het ministerie heeft eigen richtlijnen volgens welke leerkrachten worden aangesteld. Of een leerkracht nu Quechua spreekt of niet, of hij of zij gemotiveerd is om boven in de bergen op 4000 meter hoogte aan Indiaanse

kinderen les te geven en ook of hij of zij iets extra's wil doen voor de kinderen in het leerlingenhuis, dat zijn vragen die in de selectieprocedure niet voorkomen. Het gevolg is dat er steeds meer leerkrachten op de school kwamen werken, die niets op hadden met het inheemse karakter van de school, leerkrachten die zich niet geroepen voelden om iets meer te geven dan wat de wet van hen verlangt. Vooral de vrijwillige participatie van leerkrachten, die een vaste aanstelling hebben binnen het ministerie, laat dikwijls te wensen over. Leerkrachten die eenmaal 'binnen zijn', dat wil zeggen: een vaste aanstelling hebben, zijn vaak slecht gemotiveerd.

Zij worden door de wet, de 'partij' (iemand die lid is van de regerende politieke partij heeft erg veel privileges), de vakbond en door vriendjes binnen de regionale kantoren van het Ministerie van Onderwijs beschermd. Dikwijls betekent dit dat leerkrachten er de kantjes af lopen, slecht presteren, niet op komen dagen, de lessen niet voorbereiden of op andere manieren hun werk niet goed doen. Deze kwaliteitondermijnende houding is een bekend verschijnsel binnen het Peruaanse onderwijs en andere openbare instellingen. Verschillende regeringen hebben in het afgelopen decennium maatregelen en wetten doorgevoerd, die de negatieve houding van leerkrachten moeten ombuigen naar een betere prestatie. Een goede en positieve houding van de overheid, maar de weg is lang, resultaten worden maar mondjesmaat geboekt.

20

HoPe heeft vooral in Patacancha al enige jaren te maken met een groep leerkrachten die harder op de rem dan op het gaspedaal trapt. Het regionale kantoor van het Ministerie van Onderwijs in Urubamba (de provincie waar Patacancha onder valt) staat algemeen bekend als een van de slechtste en meest corrupte kantoren van het ministerie, van deze kant valt weinig ondersteuning te verwachten bij het verbeteren van de arbeidsmoraal van de leerkrachten.

VEEL JONGEREN STUDEREN VERDER

Op 5 juli 2013 heeft Walter bij een dorpsvergadering van Patacancha een rapport aan de gemeenschap aangeboden over de interventies en investeringen die HoPe van 1997 tot en met 2012 in Patacancha gerealiseerd heeft. In totaal heeft HoPe in al die jaren rond de 544.000 euro in het onderwijs van de gemeenschap gestoken (het betreft niet alleen de gemeenschap van Patacancha, de middelbare school herbergt leerlingen uit maar liefst negen comunidades). De resultaten zijn er; voorheen hadden de kinderen alleen vier jaar basisonderwijs, er was geen kleuteronderwijs en de kinderen hadden geen toegang tot het middelbaar onderwijs. Meer dan honderd jongeren hebben ondertussen hun middelbaar onderwijs op de school in Patacancha afgerond en velen van hen hebben verder kunnen studeren. Inmiddels zijn er voormalige leerlingen van de school uit Patacancha met diploma's op zak voor landbouwkundige, administratieve kracht, computertehnicus, toeristengids en automonteur. In 2015 komen daar leerkrachten en zelfs een arts bij!

De gemeenschap in Patacancha erkent het werk van HoPe en stemde in de bijeenkomst unaniem voor voorzetting van de samenwerking met HoPe.

In januari 2014 heeft een commissie van bewoners van Patacancha een bezoek gebracht aan het HoPe kantoor in Cusco. De boodschap was duidelijk: of HoPe alsjeblieft de school wil blijven administreren. De gemeenschap is bang dat, wanneer HoPe zich terugtrekt, het niveau van het onderwijs op school hard terug zal lopen. In februari 2014 vinden er onderhandelingen tussen HoPe en het Ministerie van Onderwijs plaats.

HoPe had de middelbare school van Patacancha al enige jaren geleden aan de comunidad en het ministerie willen overdragen. Onzekerheid over goede voortzetting van de school heeft HoPe tot en met 2013 op de school gehouden. HoPe kan echter niet tot in het oneindige doorgaan met het besturen van een onderwijsinstelling van de overheid, alleen maar omdat degenen die het stuur over zouden moeten nemen niet geïnteresseerd zijn

in het bieden van goed onderwijs aan leerlingen uit inheemse gemeenschappen, leerlingen die goed onderwijs en positieve stimulering juist erg hard nodig hebben.

Gelukkig is Patacancha een uitzondering in negatieve zin, leerkrachten in Tiracancha en Chumpe Poques zijn veel meer gemotiveerd om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van het Peruaanse openbaar onderwijs.

4.2.3 Tiracancha

HoPe is in 2006 begonnen met een onderwijsprogramma in de inheemse gemeenschap Tiracancha. In het eerste jaar heeft HoPe alleen gewerkt met de kleuterdagopvang, maar vanuit de gemeenschap kwam al gauw het verzoek om ook met de lagere school te werken. De gemeenschap wilde ook graag middelbaar onderwijs voor haar kinderen en verzocht HoPe hen te ondersteunen bij het opzetten van een middelbare school.

Aardappelproject Tiracancha

Vanaf 2008 werkt HoPe in Tiracancha met de drie onderwijsniveaus: kleuter-onderwijs, lager onderwijs en middelbaar onderwijs. HoPe heeft de infrastructuur van alle scholen vernieuwd of uitgebreid, alle scholen ingericht met goed meubilair en de scholen ondersteund met leer- en werkmateriaal. Tegelijkertijd heeft HoPe voor alle leerkrachten een scholingsprogramma uitgevoerd.

Op verzoek van de gemeenschap en de docenten is HoPe gestart met een programma voor aansluiting op de drie onderwijsniveaus. In Peru zijn de scholen voor kleuter-, lager en middelbaar onderwijs losse op zichzelf staande scholen; er is geen enkele vorm van samenwerking, laat staan aansluiting op de niveaus.

HoPe is in 2013 in Tiracancha gestart met de uitvoering van een programma in samenwerking met het CIP (Internationaal aardappelcentrum te Lima, Peru) en de collega-NGO's CADEP (departement Apurimac) en YANAPAY (departement Huancavelica). Doel is het ontwikkelen van een integrale leermethode (projectonderwijs) voor het middelbaar onderwijs. Het eerste project is gericht op de variëteit van de aardappelen binnen de inheemse boerengemeenschappen. Het project wordt medegefinancierd door het CIP, de gemeente San Salvador en Edukans.

In Peru is het onderwijs nog altijd erg traditioneel, de leerkracht volgt de boekjes waarin staat welk thema behandeld moet worden. Vaak wordt niet eens de moeite genomen om een interessant verhaal of een aansprekende werkwijze om een thema heen te bouwen. Het boek volgen en de inhoud van de lesstof uit het boek toetsen is de makkelijkste werkwijze. Vakken zijn daarmee dan ook nog altijd erg gescheiden. Aardrijkskunde heeft niets met taal te maken en ook geschiedenis, rekenen en wiskunde, biologie en andere vakken zijn op zich

Bereik Tirancha		
	Leerlingen	Leerkrachten
Kleuterschool Tiracancha Alta	30	1
Kleuterschool Tiracancha Baja	25	1
Lagere school	170	7
Middelbare school	100	8

staande programma's, elk met een eigen verhaal en elk met een eigen leerkracht. HoPe is dit jaar begonnen met het opzetten van een project, waarbij alle leervakken aan de orde komen en waarbij de leerlingen zullen ervaren dat vakken in de meeste gevallen een duidelijke overloop hebben naar heel veel andere vakken.

Zo willen we weten welke aardappelvariëteiten er verbouwd worden, op welke hoogtes er verbouwd wordt, wat de problemen met verschillende rassen zijn, of rassen apart of door elkaar verbouwd worden, waarom sommige rassen de voorkeur hebben boven andere, of er in de afgelopen decennia veel veranderd is in de aardappelteelt, op welke manier aardappels bewaard en bereid worden en nog veel meer."

Als thema voor het eerste project is gekozen voor de aardappel. De keuze is niet helemaal toevallig. In 2012 was HoPe uitgenodigd op een conferentie van het Internationaal Aardappelcentrum in Lima, het CIP. Peru telt maar liefst 5.000 aardappelsoorten en ook nog eens 7.000 soorten zoete aardappelen! Het CIP toonde interesse om het thema aardappel te introduceren binnen het openbaar onderwijs in Peru. HoPe is, samen met twee collega-instellingen, aan de slag gegaan. Het resultaat is een onderwijsprogramma waarbinnen:

"Leerlingen met eenvoudige opnameapparatuur het veld in gaan en via ouders en grootouders, ooms en tantes, burens en iedereen die maar iets te vertellen heeft, informatie verzamelen over de aardappel.

De leerlingen moeten hiervoor de opname-apparatuur bedienen en de informatie verwerken op de PC (ICT). Zij moeten een goed interview voorbereiden en de informatie kunnen verwerken (taal), berekenen wat de opbrengst per hectare is (wiskunde), verschillende aardappelrassen leren herkennen en de eigenschappen ervan leren (biologie), de rol van de aardappel binnen de eigen cultuur weten te plaatsen (cultuur en godsdienst) etc. HoPe heeft voor het programma een proef uitgevoerd op de middelbare school van Tiracancha. Leerkrachten en leerlingen van de school hebben, samen met onderwijsspecialisten van HoPe, het programma uitgevoerd.

Lagere school Chumpe Poques

De beide kleuterscholen van Tiracancha hebben volledig meegedraaid in het onderwijsprogramma dat HoPe voor de drie niveaus (kleuter-, lager en middelbaar onderwijs) in de gemeenschap heeft uitgevoerd. Het programma is vooral gericht op de aansluiting van de drie bestaande onderwijsniveaus.

De leerkrachten van de beide kleuterscholen hebben, samen met de leerkrachten van de lagere en de middelbare school uit Tiracancha, deelgenomen aan het programma Werelddocent van Edukans.

4.2.5 Chumpe Poques

In Chumpe Poques hebben de lagere en middelbare school samengewerkt in een onderzoeksprogramma. Leerlingen en leerkrachten hebben onderzoek gedaan naar tradities binnen de eigen gemeenschap. In navolging van Patacancha en Tiracancha gaan de scholen in Chumpe Poques een leerboek uitgeven over de tradities binnen de eigen comunidad. Onderwijsspecialisten van HoPe hebben de leerkrachten opgeleid en begeleid in het proces van het verzamelen en verwerken van het materiaal. Hierbij is gebruik gemaakt van moderne ICT-technieken.

Het programma is opgezet op verzoek van de leerkrachten van de beiden scholen, de participatie is geheel vrijwillig en de bijeenkomsten zijn altijd buiten schooltijd.

In 2013 hebben de eerste leerlingen van de middelbare school in Chumpe Poques eindexamen kunnen doen. Het is de derde middelbare school die HoPe voor de inheemse bevolking heeft opgericht. Verschillende leerlingen, die in 2013 hun middelbare school in Chumpe Poques hebben afgerond, hebben zich ondertussen aangemeld voor ondersteuning in een beroepsopleiding.

De leerlingen van Tiracancha hebben hun onderzoek in groepjes uitgevoerd. Iedere groep had een eigen thema. De groepen hebben hun bevindingen gepresenteerd aan de leerkrachten van de school, aan vertegenwoordigers van Stichting HoPe, de eigen gemeenschap, het Ministerie van Onderwijs en de gemeente San Salvador. De presentatie geschiedde via PowerPoint met persoonlijk commentaar van de leerlingen, zowel in het Spaans als in het Quechua.

In 2014 zal het programma uitgewerkt worden in een interactief educatief programma dat zowel via DVD als via het web ter beschikking gesteld zal worden aan andere scholen. Het Ministerie van Onderwijs en de gemeente San Salvador zijn erg geïnteresseerd in het programma en San Salvador heeft al gevraagd of HoPe alle middelbare scholen binnen de gemeente wil scholen in het projectmatig onderwijs. Binnen het programma heeft HoPe eigen medewerkers en docenten en studenten uit Tiracancha geschoold in het gebruik van de foto- en filmcamera voor het maken van goede opnames ten bate van het onderzoek, dat is uitgevoerd.

In juli 2013 hebben 9 Nederlandse docenten, via het programma Wereld-

docent van Edukans, gedurende twee weken direct samengewerkt met alle leerkrachten van de vier scholen in Tiracancha. Als centraal thema gold de participatie van de leerling binnen het onderwijsproces, actief deelnemen in plaats van toehoren en kopiëren. Het thema sloot nauw aan bij het hierboven beschreven onderwijsprogramma dat HoPe samen met het aardappelinstituut en de NGO's YANAPAY en CADEP uitvoert.

4.2.4 PRONOEI- en kleuteronderwijs

HoPe heeft, op verzoek van het Ministerie van Onderwijs en deelnemende scholen, in 2013, 45 PRONOEI's (kinderdagopvang) ondersteund met werkmateriaal.

4.2.6 Diverse ondersteuning

De inheemse berggemeenschappen Chupani, Quelcanca en Yanamyo liggen alle drie in de vallei van de rivier de Patacancha. Deze scholen hebben begin jaren '80 deelgenomen aan het onderwijsprogramma van HoPe. De dorpen liggen erg afgelegen. Tegenwoordig zijn ze met een 4x4 terrein-auto te bereiken, destijds moesten we uren lopen. HoPe heeft er scholen gebouwd en ingericht met goed schoolmeubilair. In de periode dat de scholen gebouwd werden moesten alle bouwmaterialen en meubels door de bewoners versjouwd worden op paarden en lama's, maar meestal op de eigen rug of schouders.

De dorpen liggen boven de 4.000 meter hoogte, het water dat de bewoners gebruiken komt rechtstreeks van omliggende gletsjers en is ijs- en ijskoud. Het was dan ook slecht gesteld met de hygiëne van de mensen en de kinderen hadden veel last van huidziektes. HoPe heeft alle scholen voorzien van douches met warm water. Het water wordt verwarmd door zonnepanelen. Door grote temperatuurverschillen (overdag kan het in de directe zon flink warm worden terwijl de temperatuur 's nachts bijna het hele jaar door rond of onder het vriespunt ligt) en door normale slijtage waren er echter problemen ontstaan met de warm-

watervoorzieningen. HoPe heeft in 2013 voor de drie genoemde scholen een grote onderhouds- en reparatiebeurt voor het warmwatersysteem uitgevoerd. Alle scholen beschikken weer over douches met warm water.

In Patacancha heeft HoPe een renovatie uitgevoerd van het dak van de kleuterschool. De kleuterschool in Patacancha is de eerste die HoPe buiten Cusco heeft gebouwd. Het gebouw stamt uit 1997. In die periode had HoPe nog niet veel kennis en ervaring in het bouwen met materialen, die lokaal in de bergen aanwezig zijn. Blijkbaar hebben wij destijds voor de dakconstructie te dunne en te verse (onvoldoende gedroogde) stammetjes van eucalyptushout gebruikt. Het dak is in de loop der jaren gaan doorzakken en vernieuwing was noodzakelijk. Dat hebben we in 2013 gedaan. Van de gelegenheid hebben we gebruik gemaakt om de hele school een flinke opknapbeurt te geven. De gemeenschap heeft geholpen met het uitvoerende werk.

4.2.7 Onderwijs kort

Stichting HoPe heeft in de afgelopen 20 jaar een grote bijdrage geleverd aan de uitbreiding van de toegankelijkheid van het openbaar onderwijs in de inheemse berggemeenschappen van het departement Cusco te Peru.

Meer dan 160 scholen zijn gebouwd of gerenoveerd. Waar geen volledig basisonderwijs was, betaalde HoPe de extra leerkrachten, zodat ook kinderen in afgelegen bergdorpen de volledige zes jaar basisonderwijs konden volgen. Volgens afspraak met het Ministerie van Onderwijs werd de betaling van leerkrachten langzaam maar zeker overgenomen door het ministerie. HoPe betaalt geen leerkrachten meer. HoPe heeft het programma PRONOEI (kinderdagopvang in achterstandswijken en inheemse gemeenschappen) op de kaart gezet. HoPe heeft het programma ondersteund met infrastructuur, inrichting, opleiding en begeleiding. De Peruaanse overheid heeft de meeste centra voor PRONOEI, ondersteund door HoPe, ondertussen opgevoerd tot officiële kleuterschool. Daarmee heeft het ministerie ook de verantwoordelijkheid voor de scholen en het onderwijs overgenomen.

HoPe heeft meer dan 200 scholen ondersteund in scholing binnen het tweetalig intercultureel onderwijs, alle scholen werden voorzien van goed leer- en werkmateriaal. Dankzij de middelbare scholen van Patacancha, Tiracanca en Chumpe Poques hebben honderden leerlingen uit inheemse gemeenschappen nu toegang tot het middelbaar onderwijs, een mogelijkheid die voorheen niet voor hen bestond.

Veel jongeren hebben dankzij de programma's van HoPe toegang gekregen tot de reguliere arbeidsmarkt.

Een groot succes waarmee HoPe een grote bijdrage levert aan de verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen:

- 1 Het uitbannen van extreme armoede en honger
- 2 Het bereiken van een universele basiseducatie
 - In 2015 volgen alle kinderen, jongens en meisjes, volledig basisonderwijs
- 3 Het bevorderen van gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen; het versterken van de positie van vrouwen
 - In 2015 volgen evenveel meisjes als jongens primair en secundair onderwijs

Ondanks dit succes kunnen we niet stellen dat we klaar zijn. Het grote probleem en daarmee de grote uitdaging in Peru is op dit moment de slechte kwaliteit van het Peruaanse openbaar onderwijs. Peru is nog altijd een van de landen met het laagste onderwijsniveau van Latijns- Amerika.

In 2013 werkten vier voormalige medewerkers van Stichting HoPe op het centraal Ministerie van Onderwijs te Lima, de hoofdstad van Peru.

Nieuwe onderwijsprogramma's van HoPe zijn dan ook gericht op de verbetering van het niveau van het openbaar onderwijs. Hierbinnen werkt HoPe nauw samen met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs. De taak van HoPe hierbinnen is het ontwerpen van nieuwe strategieën en het scholen van personeel van het ministerie. Binnen het programma Ternura heeft HoPe meer dan 100 leerkrachten geschoold en begeleid in het tweetalig intercultureel onderwijs. Binnen Ternura II gaat HoPe zich vooral richten op het

scholen en begeleiden van onderwijs-specialisten van het ministerie, zodat zij hun taak naar behoren kunnen uitvoeren.

HoPe is zich bewust van de beperkte mogelijkheden die wij als kleine organisatie hebben, wanneer het gaat om verbetering van onderwijsniveau. HoPe kan strategieën ontwikkelen en aan het ministerie aanbieden, HoPe kan ambtenaren scholen en op weg helpen om hun werk goed uit te voeren, HoPe kan leerkrachten stimuleren om hun taak met enthousiasme en kwaliteit uit te voeren, maar waar HoPe geen grip op heeft zijn bureaucratie, corruptie, vriendjespolitiek en andere kwaliteit ondermijnende aspecten.

Helaas moeten wij erkennen dat genoemde aspecten zeer belangrijke drempels zijn binnen het verbeteringsproces in het openbaar onderwijs. De Peruaanse overheid is zich hier terdege van bewust en probeert op verschillende manieren de impasses te doorbreken. Zoals eerder vermeld gaat dit proces erg traag en zijn vorderingen nog lang niet overal zichtbaar.

4.2.8 Interinstitutionele samenwerking

Stichting HoPe neemt een belangrijke plaats in binnen de internationale samenwerking in de regio Cusco van Peru. HoPe is echter niet de enige organisatie die in Cusco tracht het onderwijs en de ontwikkelingskansen van de meest achtergestelde bewoners van de streek te verbeteren. Ook andere organisaties voeren programma's uit waarbij de doelstellingen vaak nauw aansluiten bij die van HoPe.

HoPe kiest er dan ook duidelijk voor om waar mogelijk samen te werken met andere organisaties. Zo kunnen we veel van elkaar leren en ook kunnen we samen meer bereiken dan als organisatie alleen.

HoPe werkt niet alleen samen met andere NGO's maar ook direct met de Peruaanse overheid. Zowel met het Ministerie van Onderwijs als met verschillende gemeentes heeft HoPe directe samenwerkingsverbanden. De samenwerking met Plan International en het Peruaanse Ministerie van Onderwijs binnen het programma Ternura is wel het mooiste en meest duidelijke voorbeeld van directe samenwerking.

Deelname aan verschillende overleg- en samenwerkingsverbanden

Naam overleg	Initiatief	Aantal deelnemers
Ruta del Sol	Edukans	10
Red Educativa Rural Cusco	Lokaal initiatief Cusco	18
Platform Impulsis	Impulsis	13
Alianza Andina	Becky Foundation	19
Copare	Ministerie van Onderwijs	15

Directe samenwerking bij uitvoering projecten met de volgende organisaties

Programma / project	Samenwerking met	Herkomst
Ternura	Ministerie van Onderwijs	Peru
Ternura	Plan International	Belgie
Ternura	Diverse lokale gemeentes	Peru
Buitenschoolse opvang	Alma Foundation	Canada
Studieondersteuning	Stichting Inmenszo	Nederland
Programma voor projectmatig onderwijs	Internationaal aardappelcentrum CADEP YANAPAY	Lima, Peru Cusco, Peru Huancavelica, Peru
Informatie- en communicatietechnologie	IICD	Nederland

Directe samenwerking bij onderwijsprogramma met de volgende organisaties

Aard van samenwerking	Samenwerking met	Herkomst
Uitwisseling docenten	PABO Aruba	Aruba
Uitwisseling docenten	Edukans	Nederland

SWOT analyse programma Onderwijs**STRENGTHS (sterktes)**

- Ruime ervaring HoPe in het ruraal onderwijs
- HoPe en haar projecten worden positief ontvangen door medewerkers van het Ministerie van Onderwijs en lokale bestuurders
- Grote betrokkenheid van ouders en leerlingen in de onderwijsprogramma's
- Grote betrokkenheid en enthousiasme bij de afdeling onderwijs van HoPe
- Deelname aan de Ruta del Sol, waardoor HoPe medewerkers zijn geschoold binnen het TIC programma van IICD
- Grote bereidwilligheid binnen de teams van Tiracancha en Chumpe Poques om met de onderwijsspecialisten van HoPe samen te werken en van hen nieuwe strategieën en vaardigheden te leren
- Goede materiële uitrusting ter ondersteuning van de werkzaamheden van de docenten
- Belangrijke samenwerkingscontracten met het Ministerie van Onderwijs en gemeentes
- HoPe heeft samenwerkingsovereenkomsten met de regionale kantoren van het Ministerie van Onderwijs in Calca en Urubamba en ook met de gemeente San Salvador

WEAKNESSES (zwaktes)

- HoPe heeft nog geen goed onderwijsplan ontwikkeld
- HoPe heeft slechts twee onderwijsspecialisten in dienst
- HoPe heeft niet de financiële mogelijkheden om meer onderwijsspecialisten aan te trekken
- Hoge werkdruk en grote verscheidenheid aan taken voor het onderwijsteam
- Geringe daadwerkelijke participatie en/of ondersteuning vanuit het Ministerie van Onderwijs
- Ontbreken van de aanstelling van een directeur voor de middelbare school in Patacancha
- Verkeerde verwachtingen van onderwijspersoneel op deelnemende scholen; veelal wordt verwacht dat HoPe extra zal betalen voor het goed uitvoeren van hun werk
- Onvoldoende vrijwilligheid binnen het uitvoeren van hun taak, vooral bij leerkrachten middelbare school Patacancha

OPPORTUNITIES (kansen)

- Nationale politiek bevordert het verbeteren van het openbaar ruraal onderwijs
- Initiatieven van het Ministerie van Onderwijs ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, vooral binnen het tweetalig intercultureel onderwijs
- Programma 'Studiebeurs18' geeft jongeren uit de inheemse gemeenschappen een kans op vervolg- of beroepsonderwijs
- Groter bewustzijn van de rurale bevolking m.b.t. hun rechten tot goed onderwijs
- Gemeentes beschikken over hogere budgetten en baten uit de sociale ontwikkeling
- Programma Werelddocenten van Edukans ondersteunt de docenten in Tiracancha in het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- Internationale samenwerking ondersteunt onderwijsprogramma van HoPe
- Interesse en ondersteuning vanuit het Internationaal Aardappelcentrum in gezamenlijke ontwikkeling van nieuwe leermethodes
- Interesse van Plan International om programma Ternura II uit te voeren
- Deelname aan overlegstructuren en politieke lobby vanuit regionale samenwerking met collega-NGO's

THREATS (bedreigingen)

- Slechte uitvoering politieke beleidslijnen t.a.v. het onderwijs, onvoldoende capaciteit tot uitvoering programma's binnen de (regionale) overheid
- Negatieve privé stellingname van de directeur van het regionale kantoor van het Ministerie van Onderwijs t.o.v. NGO's
- Financiële en politieke corruptie binnen het overheidsapparaat bij aanstelling docenten

Lagere school en kleuterschool Ccocha Ccochayoc

4.3 PROGRAMMA WELZIYN

Het programma Welzijn is het oudste programma van HoPe. Het werd in 1991 opgezet in de achterstandswijk San Isidro van de stad Cusco. Binnen het programma Welzijn ondersteunt HoPe nog altijd verschillende initiatieven van de lokale bevolking. HoPe ondersteunt vier groepen voor zelfontwikkeling en een buitenschoolse opvang.

4.3.1 San Isidro en Villa Maria

In de achterstandswijken San Isidro en Villa Maria van Cusco voeren de jongerengroepen programma's uit ter ondersteuning van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren uit verschillende wijken van de zone Picchu van de stad. In deze zone wonen vooral migranten, die in de laatste drie decennia van het plateland naar de stad zijn gekomen. De eerste golf migranten vluchtte voor de 'vuile oorlog' die in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw het leven in de berglanden erg onveilig maakte. *(In de berglanden heerste een felle strijd tussen de terroristen en het leger. De Indiaanse boerenbevolking zat hier tussen en had erg te lijden onder de terreur van beide partijen).* Latere migranten trokken naar de stad omdat hier meer mogelijkheden voor studie en werk waren dan in hun eigen streken.

Bereik Welzijnprogramma's	
Programma's	Aantal
Kinder- en jongerengroep San Isidro	50
Kinder- en jongerengroep Villa Maria	50
Kinder- en jongerengroep Racchi	50
Buitenschoolse opvang Villa Maria	80
Damesgroep Racchi	35
Studiefinanciering	50

De mensen uit de berglanden kwamen te wonen in eenvoudige lemen huizen, die zij langs de bergwanden aan de rand van de stad optrokken. De omstandigheden waren zeer primitief en vaak bood de stad niet waar zij op hadden gehoopt.

HoPe werkt sinds 1991 met de bevolking van de achterstandswijken. Via verschillende programma's is gewerkt aan de verbetering van woon- en leefomstandigheden en aan de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de bevolking.

De ontwikkelingsgroepen voor kinderen en jongeren in San Isidro en Villa Maria zijn in respectievelijk 1991 en 1993 opgezet. De kinderen van destijds zijn nu jongvolwassen en komen met hun eigen kinderen naar de programma's. Zij zetten de programma's zelfstandig voort. De groepen komen eenmaal per week bijeen, iedere groep telt rond de 50 deelnemers. Het programma bestaat uit korte cursussen, sport en spel, handvaardigheid en andere thema's, die de kinderen en jongeren zelf aandragen. HoPe ondersteunt beide groepen met een klein budget en met professionele begeleiding.

In 2007 is in de wijk Villa Maria een buitenschoolse opvang opgezet. Het initiatief is geheel uit de jongerengroep zelf voortgekomen. Het openbaar onderwijs in Peru telt maar heel weinig effectieve lessen. Kinderen gaan sowieso maar een halve dag naar school maar daarnaast vallen ook veel

lessen uit door stakingen, feestdagen of andere – vaak onduidelijke – oorzaken.

Omdat leerkrachten aan een verplicht curriculum moeten voldoen, krijgen de kinderen veel huiswerk mee. De onvolkomenheden van het openbaar onderwijs worden volledig bij de kinderen en hun ouders neergelegd. Veel kinderen uit de achterstandswijken hebben thuis niet de mogelijkheden om in alle rust hun huiswerk te maken. De behuizing van de families is vaak allesbehalve optimaal; veel gezinnen hebben slechts één ruimte tot hun beschikking. Thuis ontbreekt het bijna altijd aan naslagwerk, laat staan dat de kinderen toegang hebben tot internet. Ouders zijn zelf laag opgeleid of zelfs analfabeet en kunnen de kinderen niet helpen in het maken van hun schooltaken.

Binnen de buitenschoolse opvang hebben de kinderen alles wat zij nodig hebben om hun opdrachten goed te maken. Er is naslagwerk en internet en er zijn professionele leerkrachten om de kinderen te ondersteunen in het maken van hun schoolopdrachten.

4.3.2 Racchi

Racchi is een boerendorp op 30 kilometer buiten Cusco. HoPe werkt sinds 1997 met kinderen in de comunidad (Indiaanse boerengemeenschap). Net als in Cusco werd hier een programma opgezet om de kinderen en jongeren te ondersteunen in hun persoonlijke en sociale ontwikkeling.

Gedurende tien jaar heeft HoPe in Racchi een parallel programma uitgevoerd voor acht kinderen met gehoor- en spraakstoornissen. Deze kinderen werden, vanwege hun handicap, geheel buitengesloten van sociale activiteiten; de kinderen gingen bijvoorbeeld niet naar school. Het programma van HoPe heeft de kinderen een plek binnen de eigen gemeenschap gegeven en hen leren lezen, schrijven en rekenen. Een aantal van hen heeft toegang gekregen tot het regulier onderwijs.

Sinds 1999 werkt in Racchi ook een damesgroep. Het initiatief is geheel van de deelnemers zelf uitgekomen. De dames werken vooral binnen programma's voor handwerk; in het begin hebben zij veel spullen gemaakt die zij thuis voor hun familie konden gebruiken. Zo hebben zij bijvoorbeeld geleerd zelf schooluniformen voor hun kinderen te maken. Momenteel leren zij verschillende producten te maken die zij aan toeristen kunnen verkopen. Naast het handwerk hebben de vrouwen veel korte cursussen gehad over thema's die direct met hun dagelijks leven te maken hebben. Zo hebben zij onderwerpen als vrouwenziektes, voeding, opvoeding, alcoholisme en huiselijk geweld behandeld. De dames hebben een belangrijke rol gespeeld in het terugdringen van het alcoholisme en daarmee het huiselijk geweld in de gemeenschap.

Damesgroep Racchi

4.3.3 Studieondersteuning jongeren

Ruim 50 jongeren, afkomstig uit de achterstandswijken van Cusco en uit de inheemse gemeenschappen Patacancha en Tiracancha, ontvangen via HoPe ondersteuning bij het volgen van een vervolgopleiding of korte beroepsopleiding. Het volgen van een beroepsopleiding is voor veel jongeren uit genoemde gemeenschappen niet mogelijk, de kosten zijn gewoon te hoog. Daarbij is de stap voor veel jongeren ook erg groot. Zij zijn niet voldoende opgeleid of voorbereid om alleen, zonder begeleiding, een dergelijke cursus te volgen. HoPe onder-

steunt, samen met de Nederlandse stichting Inmenszo, een programma waarbinnen jongeren financiële maar vooral ook persoonlijke ondersteuning krijgen. HoPe/Inmenszo financiert een gedeelte van de opleiding, de (families van de) jongeren moeten zelf naar vermogen bijdragen. Een medewerker van HoPe begeleidt de jongeren binnen het studieproces. Veel jongeren uit de achterstandswijken maar ook uit Patacancha en Tiracancha hebben een beroepsopleiding afgerond en hebben werk kunnen vinden.

4.3.4 Gezondheidsprogramma

HoPe heeft gedurende 15 jaar, in het Regionaal Ziekenhuis van Cusco, een programma verzorgd ter bevordering van de gezondheidszorg. Het programma omvatte:

- Fysiotherapie, nabehandeling van brandwonden, op de brandwondenafdeling
- Spel- en bezigheidstherapie op de afdelingen brandwonden, kinder-afdeling, traumatologie en de operatieafdeling

Voorheen ondersteunde HoPe ook patiënten in hun persoonlijke behandelingsprogramma's. In de afgelopen jaren is de gezondheidszorg in Peru

Jongeren Racchi

echter sterk verbeterd, waardoor deze vorm van ondersteuning door HoPe al niet meer nodig was.

In 2011 heeft HoPe besloten om het programma in het Regionaal Ziekenhuis in 2012 over te dragen aan het ziekenhuis zelf. Het Ministerie van Gezondheidszorg en het ziekenhuis hebben nu zelf de financiële middelen

om het programma te verzorgen. Het is HoPe echter, noch in 2011, noch in 2012, gelukt om het programma door de Peruaanse overheid uit te laten voeren. Het grote probleem vormen de constante personeelswisselingen binnen de directie van het ziekenhuis en binnen het Ministerie van Gezondheidszorg. Ondanks het feit dat er geen plan van overdracht was

heeft HoPe eind 2012 toch besloten het programma stop te zetten. HoPe mag, naar ons idee, geen programma's van de Peruaanse overheid overnemen, wanneer zij zelf in staat is om deze uit te voeren.

HoPe medewerker Julio bij jongeren in Racchi

SWOT analyse programma Welzijn

STRENGTHS (sterktes)

- HoPe heeft verschillende donateurs die de uitvoering van het ontwikkelingsprogramma voor jongeren en de bibliotheek mogelijk maken
- De jongeren en dames van de ontwikkelingsgroepen uit San Isidro, Villa Maria en Racchi voeren hun programma's zelf uit, met minimale ondersteuning door personeel van HoPe
- De buitenschoolse opvang of bibliotheek Kallpanchis beschikt over professioneel personeel
- Gemotiveerde jongeren volgen beroepsopleidingen met studieondersteuning van HoPe
- Professionele persoonlijke begeleiding van de jongeren door personeel van HoPe

WEAKNESSES (zwaktes)

- Onvoldoende systematisering van gegevens over deelnemers en resultaten binnen het programma Welzijn
- Onvolledige tijdsplanning in uitvoering programma bibliotheek Kallpanchis
- Onvoldoende financiële middelen om meer gekwalificeerd personeel aan te trekken voor de uitvoering van de bibliotheek Kallpanchis
- Groepen voor zelfontwikkeling werken te lang op het zelfde niveau zonder grote vooruitgang van de programma's

OPPORTUNITIES (kansen)

- Nationale programma's ter bevordering van de ontwikkeling van jongeren en vrouwen in achterstandssituaties
- Programma 'Studiebeurs 18' ter ondersteuning van vervolg- en beroepsopleidingen voor jongeren uit achterstandssituaties
- Economische groei voor de bevolking in achterstandssituaties waardoor zij zelf betere ontwikkelingsmogelijkheden krijgen

THREATS (bedreigingen)

- Steeds grotere wordende kloof tussen rijk en arm, t.g.v. de ongelijke economische groei
- Geringe interesse van bestuurders, vooral burgemeesters, in het ondersteunen van sociale projecten uitgevoerd door NGO's. Politieke belangen staan veelal voorop

5 ORGANISATIE FUNDACIÓN HOPE

5.1 SAMENSTELLING FUNDACIÓN HOPE

Team Fundación HoPe 2013	
Functie	Verantwoordelijkheid
Dagelijks bestuur	
Nayruth Triveño Anaya	Algemeen directeur
Julio Sotelo Zevallos	Interinstitutionele samenwerking Coördinator programma Welzijn
Kantoor	
Josefina Conde Mayta	Kasbeheer
Maria Ysabel Moron Oviedo	Financiële administratie
Team Onderwijs	
Fernando Manolo Rodriguez Lazo	Coördinator programma Onderwijs
Juan Oscar Hilares Javier	Coördinator middelbaar onderwijs
Ondersteuning team	
Walter Meekes	Ondersteuning bestuur en teams Public Relations en terugkoppeling naar achterban

Nayruth Triveño is directeur van de stichting en verzorgt de dagelijkse coördinatie. Nayruth neemt ook deel aan de verschillende overlegorganen binnen de Interinstitutionele Samenwerking. Nayruth heeft voorheen gewerkt als docente aan de lerarenopleiding in Cusco.

Julio Sotelo is verantwoordelijk voor het programma Welzijn. Daarnaast heeft hij in 2013 ondersteuning verleend aan verschillende voorkomende activiteiten. Julio is als jongere opgegroeid binnen de programma's van HoPe. Hij is een van de initiatiefnemers van de jongerenprogramma's in de achterstandswijken van Cusco. Julio werkt sinds 1993 in de programma's van HoPe.

Josefina Conde werkt op de financiële administratie als administratief medewerkster. Josefina werkt sinds 2002 bij HoPe, werkt parttime en verzorgt de dagelijkse kas.

Maria Ysabel Moron werkt op de financiële administratie. Maria Ysabel heeft de opleiding van boekhouder afgerond, werkt parttime bij HoPe en is verantwoordelijk voor de interne boekhouding.

Fernando Manolo Rodriguez is leerkracht en heeft veel ervaring opgedaan binnen collega- instellingen waar hij verschillende functies binnen

onderwijsprogramma's heeft vervuld. In 2013 heeft Fernando binnen HoPe de taak van algemeen coördinator onderwijs vervuld.

Juan Oscar Hilares Javier heeft in 2013 de coördinatie van de werkzaamheden op de middelbare school in Patacancha verzorgd. Daarnaast nam hij deel aan de andere onderwijsprogramma's van HoPe.

Walter Meekes is medeoprichter van Stichting HoPe. De enige buitenlander (Nederlander) in het team. Walter werkt sinds 1991 in Cusco en is tot 2010 directeur van de stichting geweest. Momenteel begeleidt hij de huidige directeur en het team in de uitvoering van het werk. Daarnaast onderhoudt hij contact met Stichting HoPe Nederland en met donateurs en financiers.

Team Cusco

5.2 KONINKLIJKE onderscheiding Walter Meekes

Walter Meekes, initiatiefnemer en oprichter van Stichting HoPe, is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Deze eervolle benoeming heeft op 16 december 2013 in Den Haag plaatsgevonden.

Tijdens een feestelijke bijeenkomst, in aanwezigheid van familie, vrienden en vrijwilligers van Stichting HoPe, zijn hem de bijbehorende versierselen uitgereikt door Jan Pronk, oud-Minister van Ontwikkelingssamenwerking. Het is een prachtige bekroning op het werk dat Walter, samen met vele anderen, in de afgelopen jaren in Peru heeft weten te realiseren.

In zijn felicitatie aan Walter memoreerde voorzitter Maarten Elling hoe Walter ruim twintig jaar geleden aan de slag ging met straatkinderen, wijkopbouw,

In afwachting van uitreiking lintje

gezondheidszorg, onderwijs en welzijnswerk. De eerste jaren samen met Tineke, later met een klein lokaal team.

Ridder Walter Meekes

5.3 SWOT FUNDACIÓN HOPE

SWOT analyse organisatie HoPe Peru

STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
- Beschikbaarheid van beleidsplan 2012-2017 - HoPe beschikt over een goed intern reglement en handleidingen - Aanwezigheid van gespecialiseerd personeel - Financiële ondersteuning vanuit Nederland door Stichting HoPe Nederland - Ondanks lage financiële beloning is er een grote bereidwilligheid binnen het team van HoPe om zich volledig in te zetten ten bate van de uitvoering van Stichting HoPe Peru - Goede administratieve vastlegging en verantwoording, welke voldoet aan Nederlandse richtlijnen - Transparante bedrijfsvoering - Goede onderlinge verstandhouding binnen het team HoPe Peru - Volledige nakoming van wettelijke reglementen t.a.v. de NGO's - Directe en goede communicatie met de financiers en achterban - Goede materiële condities voor de uitvoering van de werkzaamheden - HoPe geniet vertrouwen en waardering van instanties en personen, die deelnemen aan programma's van HoPe - Het fonds van capaciteitsontwikkeling stelt HoPe Peru in staat om de kwaliteit binnen de eigen organisatie te verbeteren	- Onvoldoende financiële middelen om alle programma's, zoals opgenomen in het Strategisch Beleidsplan uit te voeren - Onvoldoende Timemanagement binnen de leiding van HoPe Peru waardoor belangrijke zaken (b.v. onderwijsplan) te lang blijven liggen - Hoge werkdruk voor het personeel. HoPe Peru heeft met een uiterst klein team haar werkplan uit moeten voeren - Niet beschikken over een eigen, adequate, kantoorruimte. M.i.v. 2014 beschikt HoPe Peru wel over goede kantoorruimte - Sporadische ondersteuning van de overige bestuursleden HoPe Peru - Activiteiten Projectbeheer en Projectrapportage behoeven verbetering. Dit is onderdeel van verbeterplan 2014: verhogen kennis, eenduidige werkwijze m.b.t. projectcoördinatie en projectbeheer - Herverdeling van taken van huidig team Peru is noodzakelijk. Dit is onderdeel van verbeterplan 2014: herverdeling financiële taken, synchronisatie activiteiten en projectbeheer
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
- Staatsinstellingen beschouwen NGO's als bondgenoten - Overleg- en samenwerkingsorganen, zoals het samenwerkingsverband Onderwijs Cusco en de groep van Impuls Counterparts, versterken de doelmatigheid en impact van de organisatie	- Internationale economische crisis, gerelateerd aan economische groei in Peru, waardoor de inkomsten uit de internationale samenwerking verminderen - Personele instabiliteit binnen de Peruaanse overheidsorganen, wat concrete samenwerking bemoeilijkt en ophoudt - Corruptie en persoonlijke interesses binnen overheidsorganen - Overlevingsstrategieën binnen Peruaanse NGO's, waardoor eigen organisatorische belangen soms zwaarder wegen dan sociale of gemeenschappelijke belangen

6 ORGANISATIE STICHTING HOPE NEDERLAND

6.1 BESTUUR

De eerste bestuurswisseling vond plaats tijdens de bestuursvergadering van 15 mei 2013. Hier maakte secretaris Esther Jansen bekend dat zij vanwege haar drukke baan haar bestuurstaak moest beëindigen. Esther was sinds 2010 actief in het bestuur en heeft haar functie altijd met verve vervuld. Na haar aftreden is Esther overigens nog nauw betrokken gebleven bij HoPe, als vrijwilliger en coördinator van het presentatieteam.

Op de bestuursvergadering van 18 december 2013 heeft Stichting HoPe Nederland ook officieel afscheid genomen van een bestuurslid van het eerste uur: Riky de Roo. Riky is in 2002 medeoprichtster geweest van Stichting HoPe Nederland en heeft in de loop der jaren een grote en brede inzet getoond, waarbij relatiebeheer een hoofdrol speelde. Met het vertrek van Riky de Roo verliest het bestuur een bron aan historie en ervaring. In aanloop naar haar vertrek heeft zij die op verschillende manieren proberen vast te leggen. De vele taken zijn inmiddels herverdeeld.

Bestuur	Aantal
Bestuursleden per 31-12-2013	4
Aantal bestuurswisselingen	4
• toegetreden	1
• afgetreden	3
Aantal bestuursvergaderingen	6

Tenslotte heeft Mildred Klarenbeek net als Riky de Roo op de bestuursvergadering van 18 december 2013 afscheid genomen van het bestuur van HoPe Nederland. Mildred heeft in het bestuur uitgelegd dat haar positie in HoPe Nederland moet veranderen van medebestuurder naar adviseur zonder portefeuille. Een bestuursrol is niet meer te combineren met haar werk bij Edukans, één van de strategische partners van HoPe. Als adviseur van HoPe, zonder bestuursverantwoordelijkheid, zal zij zich vooral inzetten voor effectieve educatieve programma's in Cusco en omgeving.

Naast het vertrek van drie leden heeft het bestuur ook een nieuw lid opgenomen in 2013: Maarten Elling. Maarten Elling heeft op 1 oktober

2013 het voorzitterschap van Stichting HoPe Nederland overgenomen van Mildred Klarenbeek. In 2014 hoopt het bestuur twee vacatures, die door de bestuurswisselingen zijn vrijgekomen, te kunnen opvullen: relatiebeheer en strategische fondsenwerving.

Met de verbondenheid, die Riky de Roo met de Stichting en haar activiteiten blijft houden, de grote groep van actievoelingen in Nederland en Peru en een gecommiteerde groep adviseurs die nauw contact heeft met het dagelijks bestuur, wil het huidige bestuur de continuïteit van het werk van HoPe waarborgen.

Bestuur				
Bestuurslid	Jaar toetreding	Jaar aftreding	Functie HoPe NL	Functie dagelijks leven
Caroline Mol	2012	2016	Lid, coördinatie publicaties en webbeheer	Internationale samenwerking, rurale ontwikkeling en financiering, projectmatig werken
Kees Pikaar	2010	2014	Penningmeester	Financial Controller
Jorge Chavez-Tafur	2011	2015	Lid, contacten in Peru	Rurale landbouw, journalistiek / redactie, Peruaans- / Spaanstalig
Toegetreden in 2013				
Maarten Elling	2013	2017	Voorzitter	Onderzoeker, beleidsadviseur en projectontwikkelaar op het gebied van jeugdzorg, onderwijs en welzijn in het algemeen
Afgetreden in 2013				
Esther Jansen	2010	2014	Secretaris, coördinatie presentaties	Netwerken, organisatie-ontwikkeling, vrijwilligersondersteuning, duurzame ontwikkeling / leefbaarheid
Mildred Klarenbeek	2011	2015	Voorzitter	Onderwijs, internationale samenwerking, interculturaliteit, in Peru gewoond en Spaanstalig
Riky de Roo	2002	2014	Lid, coördinatie relatiebeheer	Omgevingsverkenning, netwerken, relatiebeheer, projectaanvragen

6.2 VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers per 31-12-2013	Aantal
Aantal vrijwilligers	50
Nieuwe vrijwilligers	5
Gestopte vrijwilligers	0
Aantal teams	5
Aantal vrijwilligersbijeenkomsten	1
Aantal info-mails aan vrijwilligers	5

Stichting HoPe Nederland draait volledig op vrijwilligers. Bijzonder is dat de vrijwilligers niet zozeer gebonden zijn aan de vrijwilligersorganisatie in Nederland, maar aan de doelgroep, medewerkers, projecten of het leven in Peru. Het gezamenlijke doel blijkt keer op keer erg samenbindend te zijn. Alle vrijwilligers 'hebben wat met Peru', het merendeel is er voor korte of langere tijd en vaak meer dan 1 keer geweest. Daar hebben zij zelf ervaren welke resultaten worden geboekt met de werkwijze van HoPe.

Dat verklaart waarom:

- Vrijwilligers zich spontaan melden om hier een bijdrage aan te leveren
- Vrijwilligers nauwelijks officieel stoppen met hun vrijwilligerswerk.

De ondersteuning van de vrijwilligers en het vrijwilligersbeleid beperkt zich daarom tot:

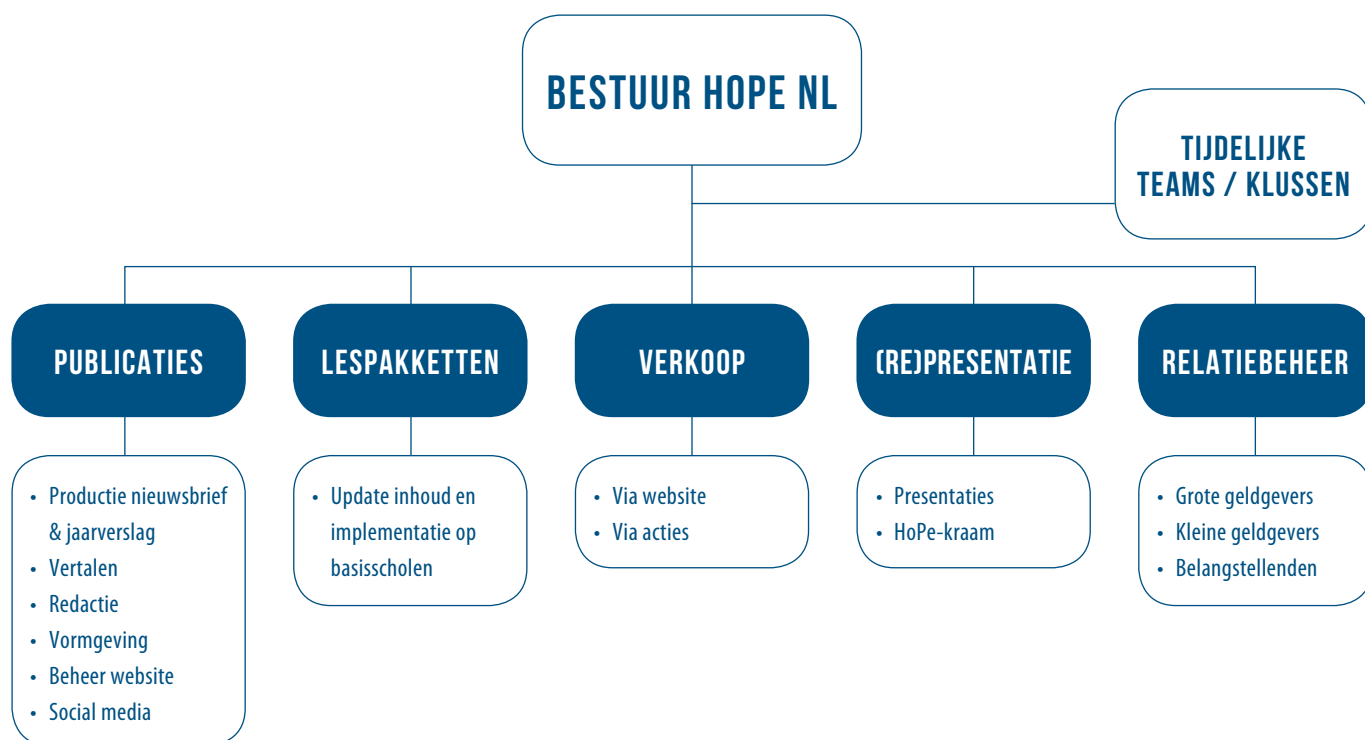
- Intakegesprek voor nieuwe vrijwilligers
- Contacten met teamcoördinator, contactpersoon bestuur voor het betreffende team
- Informeren over nieuwe ontwikkelingen via algemene nieuws mailing
- Informeren over specifieke ontwikkelingen via mails aan vrijwilligers
- Vrijwilligersbijeenkomst om elkaar te ontmoeten, bij te praten en nieuwe ontwikkelingen te bespreken. Minimaal 1x per jaar
- Vergoeding van gemaakte (reis) kosten

Riky de Roo

Esther Jansen

De groep van 50 vrijwilligers is grofweg op te delen in 3, min of meer gelijke, delen:

- 1 actieve vrijwilligers, die een eigen taak vervullen en op wie altijd direct een beroep gedaan kan worden. Deze groep draait het merendeel van de presentaties, verzorgt het relatiebeheer, coördineert de nieuwsbrief en de nieuwsberichten op de website en social media, regelt de verkoop van Peruaanse en HoPe-producten, onderhoudt het lespakket en bemenst het bestuur;
- 2 vrijwilligers, die bereid zijn een presentatie te geven of een kortdurende klus te doen, maar daar niet altijd tijd voor vrij kunnen maken. Wel voor klussen waarbij men de eigen tijd in kan delen;
- 3 vrijwilligers, die momenteel geen actieve bijdrage leveren vanwege andere prioriteiten, maar die graag op de hoogte blijven en weer actief worden als privé-omstandigheden dat toelaten.

Alle drie zijn van groot belang voor de continuïteit van HoPe Nederland. De eerste groep is daarbij van groot belang als ondersteuning van het

dagelijks bestuur. Deze groep is tegelijkertijd ook heel kwetsbaar doordat zij een relatief kleine kern vormt.

In 2013 is er één vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd op 1 juni in het Multifunctioneel Centrum Antares (MCA) in Leusden, waarvan ook de basisschool van één van de vrijwilligers deel uitmaakt. Het bestuur had er op die dag voor gekozen om de vrijwilligers nauw te betrekken bij de nieuwe ontwikkelingen van HoPe voor de toekomst, daartoe gedwongen door de veranderende politieke en economische ontwikkelingen in Nederland en in Peru. Tijdens de bijeenkomst gaf oprichter Walter Meekes een update van het werk van HoPe Peru en vertelde Mildred Klarenbeek over de koers die HoPe in Nederland wil gaan varen. Na de pauze werd in verschillende groepen gebrainstormd over hoe we de Stichting HoPe zo goed mogelijk in woord en beeld kunnen uitdragen.

De ideeën die als resultaat van de besprekingen in workshops naar voren kwamen zijn door het bestuur opgepakt en meegenomen in het verder bepalen van haar veranderende rol.

Korte klussen die in 2013 zijn afgerond of opgepakt zijn:

- ontwikkeling en publicatie nieuwe HoPe film
- ontwikkeling Peru kwartet
- ontwikkeling advertentie NRC Charity Award
- sponsoring Nijmeegse Vierdaagselopers via sponsorwebsites (crowdfunding)

Naast de vrijwilligersbijeenkomst in juni 2013 heeft het bestuur ook via nieuwsbrieven, e-mail berichten en sociale media de vrijwilligers actief geïnformeerd over de nieuwe koers die HoPe zal gaan varen.

6.3 RISICO'S EN AANDACHTSPUNTEN

Door de nieuwe koers bleek het in 2013 niet gemakkelijk om een eenduidige boodschap uit te stralen naar buiten toe. Op de vrijwilligersdag in juni zijn hier een aantal ideeën voor geopperd. In combinatie met een eerder advies over aanpak fondsenwerving komt hieruit naar voren, dat het van groot belang is om een lijst te hebben van projecten en activiteiten die HoPe de komende tijd wil uitvoeren, zodra de nodige middelen daarvoor beschikbaar zijn. Per project of activiteit is het dan van belang om aan te geven hoeveel het in totaal kost, welke middelen door externe geldschieters kunnen worden bijgedragen

(hieronder vallen ook de Peruaanse overheid en Peruaanse sponsors) en hoeveel er overblijft om vanuit HoPe Nederland te worden bekostigd.

In 2013 zijn de taken van de belangrijkste relatiebeheerder verdeeld over meerdere schouders. Het niveau van donaties en giften is iets verder teruggelopen. Het bestuur wijst de verschuiving van de focus (programmawijziging door economische en politieke veranderingen in Peru) en daarmee de communicatieboodschap hierover als belangrijkste oorzaak aan, samen met de beperkte capaciteit bij het bestuur en de vrijwilligers van HoPe Nederland

om nieuwe fondsenwervingprojecten op te zetten en aan te jagen. In 2014 gaat het bestuur op zoek naar één aanspreekpunt voor strategische fondsenwerving vanuit het bestuur.

De belangrijkste aandachtspunten voor een goede balans tussen fondsenwerving in Nederland en projecten in Peru zijn:

- faciliteren van veranderingsproces in Peru
- realistische programmering en planning
- een duidelijk verhaal voor gerichte fondsenwerving op basis van concrete en afgebakende projecten

SWOT analyse HoPe Nederland	
STRENGTHS (sterktes)	WEAKNESSES (zwaktes)
• Enthousiaste en loyale vrijwilligers • Transparant => gedetailleerde jaarverslagen en projectverslagen => vertrouwen • Uitgebreid netwerk • Weinig overhead • Walter Meekes (Nederlander) in Peru • Sterk relatiebeheer • Diverse groep geldgevers (van ondernemers tot scholen) • Sterk 'product' • Landelijke naamsbekendheid	• Niet commercieel gericht qua sponsoring en donaties • Groot gedeelte van het werk wordt gedaan door relatief kleine groep vrijwilligers • HoPe donateur niet uitgebreid in kaart • Communicatie nog niet duidelijk vanwege veranderde strategie • Traag (tempo van verandering) • Beperkte capaciteit vrijwilligers (m.n. trekkersrol) • Management en organisatie: rolverdeling tussen Stichting HoPe Peru en Stichting HoPe Nederland
OPPORTUNITIES (kansen)	THREATS (bedreigingen)
• Inhoudelijke rol ten opzichte van ontwikkeling onderwijsbeleid vanuit ervaring en expertise • Projectgerichte fondsenwerving, ook vanuit Peru • Online doneren maakt HoPe toegankelijker • Sociale media actief inzetten • Crowdfunding inzetten • Meer commerciële insteek sponsoring en donaties • Goede samenwerking met Impuls / Edukans levert naamsbekendheid en vertrouwen op	• Politieke beslissingen met betrekking tot subsidiestromen in NL (kabinetsbeleid, onderwijs van de agenda, economische crisis) • Onverwachte ontwikkelingen bij Fundación Peru (= organisatie in Peru) • Verschuiving belangstelling achterban naar andere ontwikkelingslanden door economische groei in Peru • Interesse / opstelling potentiële donateurs

6.4 PARTNERS EN SAMENWERKING

Diverse partners ondersteunen HoPe met kennis, personele inzet en / of financiële middelen. HoPe werkt samen met:

- kleine ontwikkelingsorganisaties
- grote ontwikkelingsorganisaties
- scholen
- bedrijven

Als onderdeel van haar nieuwe koers en veranderende rol heeft HoPe in 2013 de eerste verkennende gesprekken gevoerd met een aantal organisaties in Peru en Nederland om een strategische samenwerking aan te gaan. Met één daarvan is een vergaande samenwerking inmiddels vastgelegd. Per 1 juli 2013 heeft Stichting HoPe officieel de lopende projecten van Stichting 'Spelende Wijs' overgenomen. Verdergaande samenwerking met andere organisaties in het netwerk van HoPe blijft in 2014 een punt van aandacht.

38

Kleine ontwikkelingsorganisaties

Stichting Spelende Wijs

Alle activiteiten van Stichting Spelende Wijs, zowel in Peru als in Nederland, zijn in de loop van 2013 overgedragen aan Stichting HoPe. Spelende Wijs was sinds 1999 actief in Cuzco en heeft sindsdien verschillende projecten gerealiseerd voor achterstandskinderen, op het gebied van spelen, leren en studeren.

Het welzijnsprogramma van Stichting HoPe, jeugdgroepen, bibliotheek en huiswerkbegeleiding, werd al grotendeels ondersteund door Stichting Spelende Wijs. Met ingang van 2013 zijn nu alle activiteiten op dit gebied ondergebracht bij Stichting HoPe Peru. Verder zijn de fondsenwervende activiteiten van Spelende Wijs Nederland in 2013 overgedragen aan Stichting HoPe Nederland.

Inmenszo

Inmenszo biedt jongeren uit achterstandswijken een toekomst met een beroepsopleiding en studiefinanciering. Door de samenwerking krijgen ook leerlingen van de middelbare scholen in Patacancha, Tiracancha en Chumpe Poques na hun eindexamen de kans om door te studeren. Daarnaast financiert Inmenszo (tot voor kort samen met Spelende Wijs) huiswerkbegeleiding en bibliotheekfaciliteiten in twee achterstandswijken. In Nederland worden fondsenwervingsideeën, contacten en verkoopartikelen uitgewisseld. Vrijwilliger van Inmenszo, Alfred van den Hulzen, heeft met zijn bedrijf DrukwerkExpert de productie van de HoPe-boekenlegger gerealiseerd.

Mondiaalten

Mondiaalten, de lokale ontwikkelingsorganisatie van Aalten, vierde in 2013 haar 25-jarig jubileum. Mondiaalten wil dat de bevolking van Aalten zich bewust wordt van de onrechtvaardigheid in de wereld, wil een 'thuisbasis' bieden aan buurtgenoten die in ontwikkelingslanden actief zijn en naar vermogen kleinschalige ontwikkelingsprojecten ondersteunen. Onder Mondiaalten vallen 17 organisaties die heel gericht aan ontwikkelingswerk doen in Afrika, Zuid-Amerika, Azië en Oost-

Europa. Mondiaalten heeft ook Walter Meekes ondersteund in de beginjaren en stond daarmee aan de wieg van Stichting HoPe.

In de week van 3 tot en met 8 juni 2013 werd het jubileum gevierd met een feestweek met diverse activiteiten, waaronder op de openingsavond een lezing van Walter Meekes over zijn ervaringen. Door de samenwerking met Mondiaalten en de Aaltense Musea was het mogelijk om op de laatste dag van de feestweek tijdens de Wereldmarkt een speciale ontmoetingsbijeenkomst te organiseren voor HoPe-geïnteresseerden.

Stichting Cusco Peru

Stichting Cusco-Peru uit Maarssen steunt al 23 jaar projecten voor de Hooglandindianen in Peru, waarvan ruim 20 jaar de projecten van Walter Meekes en Fundación HoPe. Met recht een zeer trouwe en belangrijke partner.

Grote ontwikkelingsorganisaties

Impulsis / Edukans Partnership

In 2013 zette het lopende partnerschap tussen HoPe en Impulsis zich voort. Impulsis is het gezamenlijke programma voor particuliere initiatieven (PI) van ICCO, Kerk in Actie

en Edukans. Het programma steunt (kleinschalige) projecten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking waarbij vanuit iedere organisatie een sterke verbinding met eigen thema's is. Voor HoPe betekent dit dat vanwege de focus op het thema Onderwijs de verbinding met Edukans sterk is. Een voorbeeld van de sterke band is dat Edukans voor haar internationaliseringprogramma Werelddocent een samenwerking met HoPe Peru is aangegaan in nauw overleg met HoPe Nederland. In juli 2013 hebben geselecteerde onderwijsprofessionals uit Nederland samengewerkt met de collega's in Tiracancha met als doel om wederzijds kennis en ervaringen uit te wisselen. De competenties van de Nederlandse en Peruaanse docenten zijn hierdoor aantoonbaar versterkt. In 2014 wordt dit programma voortgezet. Edukans zal vanaf 2014 de PI onderwijsprojecten steunen vanuit de naam Edukans Partnership. Daarmee wordt de naam Impulsis voor HoPe minder belangrijk. In de ondersteuning van het PI ligt voor Edukans de focus op kwaliteit, groei en het uitwisselen van kennis.

Behalve financiële ondersteuning geeft Impulsis advies, biedt uitbreiding van netwerken en voegt expertise toe. Im-

pulsis investeert daarbij in de versterking van de organisatie. In november 2013 is in opdracht van Impulsis en in samenwerking met Edukans bij HoPe Peru een organisatie-evaluatie gedaan. Hieruit zijn aanbevelingen gekomen om op specifieke punten te werken aan organisatieversterking. Voor 2014 is een plan van aanpak geschreven om de versterking daadwerkelijk te realiseren.

Wilde Ganzen

Afgelopen jaar hebben we geen financiële ondersteuning ontvangen van Wilde Ganzen. De belangrijkste reden hiervoor is dat er weinig potentiële projecten / acties waren die in aanmerking komen voor een subsidieaanvraag

van Wilde Ganzen. De samenwerking op andere gebieden met Wilde Ganzen bestond in 2013 uit:

- Deelname aan de denktank en de klankbordgroep Particuliere Initiatieven die voor het laatst bij elkaar is geweest eind 2013. Relatiebeheerder Riky de Roo heeft HoPe Nederland vertegenwoordigd in de klankbordgroep (*deze werd in 2011 opgericht door Wilde Ganzen met als doel om haar producten en diensten beter af te stemmen op de wensen en behoeften van Particuliere Initiatieven*)
- Deelname aan twee Wilde Ganzen-trainingen op het gebied van Social Media

Scholen

Scholen zijn belangrijke actievoerders vooral voor onderwijsprojecten van HoPe. Stichting HoPe Nederland ondersteunt deze actievoerders met lesmateriaal, promotiemateriaal, presentaties in de klassen door vrijwilligers en / of publiciteit over de acties via Facebook of Twitter en de website van Stichting HoPe. Sommige scholen onderhouden nauwe banden met één van onze vrijwilligers. Met name in de Achterhoek sluiten meer scholen zich aan bij de actie van leerkracht / vrijwilligster Anja Eppingbroek die zelf naar Peru is gegaan. De scholenkoepels SKOH en VPCO Quercus werkten mee aan een initiatief om leerkrachten te vragen hun kerstpakket te doneren aan HoPe.

Wie wilde kreeg daarvoor in de plaats een mooi HoPe-kerstpakket met DVD, kwartet, kaarten en boekenlegger.

Basisscholen

- Sint Jorisschool, Lichtenvoorde
- Sint Jozefschool, Zieuwent
- Frans ten Boschschool, Lichtenvoorde
- Bastionschool, Bredevoort
- Basisschool Sint-Canisius, Harreveld
- Ludgerusschool, Loenen aan de Vecht
- Basisschool Titus Brandsma, Berg en Dal
- Sint-Antoniusschool, Sappemeer
- Scholenkoepels SKOH en VPCO Quercus, Hoofddorp

Middelbare scholen

- Berger Scholengemeenschap, Bergen NH
- Fioretti College, Veghel (kraam op 1 ander festival voor HoPe)
- Heerbeek College, Best
- Vathorst College, Amersfoort (eigen initiatief groepje leerlingen)

Bedrijven

Sapa Pana Travel

Sapa Pana Travel steunt Stichting HoPe al jaren. Sapa Pana Travel promoot Stichting HoPe via hun nieuwsbrief, hun website en op Social Media. Dankzij deze samenwerking is HoPe in 2011-2012 als goed doel verbonden

aan de Volvo Classics Panamericana die met klassieke Volvo's Zuid-Amerika doorkruiste.

Sponsors van diensten

Verschillende bedrijven verzorgen al jaren trouw gesponsorde diensten voor HoPe:

- Accountants- en adviesbureau Vanhier: financiële administratie en accountantsverklaring
- Van Kruijsdijk Notarissen: opmaken van contracten voor lijfrenteschenken
- Stichting Geef Gratis: faciliteert online doneren en fondsenwerving via persoonlijke actiepagina's

X-Ingredient

Vrijwilliger Barry van Eijk en zijn werkgever (X-Ingredient) hebben in 2012 www.stichtinghope.org in een nieuw jasje gestoken. De nieuwe website is ook goed leesbaar op tablets en smartphones. Bovendien zijn de Social Media beter geïntegreerd. Ook is er een koppeling tussen de digitale nieuwsbrief en de nieuwsberichten op de website. In 2013 zijn een aantal nieuwe ideeën besproken voor onder andere het plaatsen van beeldmateriaal op de website. Deze ideeën zullen mogelijk in 2014 verder worden uitgedacht en geïmplementeerd. X-Ingredient biedt haar diensten aan tegen een gereduceerd tarief en denkt ook strategisch mee over de positionering en uitingen van HoPe.

Leonie Franssen + DrukwerkExpert

Onlangs heeft een enthousiaste groep HoPe vrijwilligers een prachtig Perukwartet ontworpen. Tijdens het spel kun je kennismaken met het leven van mensen en dieren in de Peruaanse Andes, maar ook met tradities en eetgewoonten. Het Perukwartet is gebaseerd op 9 Andesthema's en het design is van onze vrijwilligster Leonie Franssen. DrukwerkExpert (www.drukwerkexpert.nl) verzorgde de productie.

6.5 COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Communicatie	
Programma's	Aantal
Aantal nieuwsbrieven / mailings	5
Aantal nieuwsberichten website	39
Aantal presentaties	14
Aantal keren bemensing infostands	8
Aantal mensen dat Facebook-pagina van HoPe leuk vindt	429
Aantal leden HoPe-groep LinkedIn	76
Aantal volgers Twitter Walter Meekes	73
Aantal volgers Twitter Stichting HoPe Nederland	55

6.5.1 Doel en doelgroepen

Communicatie over HoPe vanuit HoPe Nederland is ondersteunend aan fondsenwerving en heeft tot doel:

- creëren van draagvlak
- werven van donateurs
- informeren van de achterban en verantwoorden van donaties

We onderscheiden hierin de volgende doelgroepen:

- grote geldgevers, vooral medefinancieringsorganisaties zoals Impulsis / Edukans Partnership en Wilde Ganzen
- bedrijven die een (gesponsorde) dienst leveren aan de organisatie van HoPe NL
- stichtingen / bedrijven die doneren
- serviceclubs
- scholen
- individuele actievoerders
- particuliere donateurs
- geïnteresseerden in HoPe
- het grote publiek

6.5.2 Communicatiemiddelen

Om deze uiteenlopende doelgroepen te bereiken en de relatie te onderhouden, worden verschillende middelen ingezet:

- Donateurbijeenkomst
- Website; doelgroep: geïnteresseerden in HoPe
- Nieuwsmailingen; doelgroep: donateurs, geïnteresseerden in HoPe (aanmeldingen voor de nieuwsbrief)

- Social Media; doelgroep: geïnteresseerden, actievoerders, donateurs, breder publiek
- Persoonlijk contact via telefoon en mail; doelgroep: grote geldgevers, actievoerders
- Presentaties; doelgroep: scholen, stichtingen, bedrijven, serviceclubs, sponsors en actievoerders
- Presentie bij evenementen / bijeenkomsten; doelgroep: grote geldgevers, actievoerders, het grote publiek
- HoPe-kaarten en boekenleggers; doelgroep: breder publiek, actievoerders, sponsors
- Kranten en tijdschriften; doelgroep: het grote publiek
- TV en radio; doelgroep: het grote publiek

Donateurbijeenkomst

In 2013 is sinds lange tijd weer een bijeenkomst georganiseerd voor donateurs en geïnteresseerden m.n. in de regio van de Achterhoek. De Wereldmarkt ter gelegenheid van het jubileum van Mondiaalten bood een prima setting om donateurs en geïnteresseerden uit de Achterhoek (en daarbuiten) uit te nodigen voor een HoPe-middag. In de Aaltense Musea, pal aan de Markt, liet Walter Meekes in een boeiende presentatie met film- en fotomateriaal ruim 20 jaar HoPe de revue passeren. Vrijwilligers van de Aaltense Musea verzorgden de consumpties. Met de vele vrijwilligers was er genoeg gelegenheid om bij te praten over het werk van HoPe in de hooglanden van Peru. Een geslaagde dag!

Website

In 2012 kreeg www.stichtinghope.org een nieuw jasje: een opgefrist logo en een moderne uitstraling waarbij beelden in één oogopslag laten zien waar het bij HoPe om draait. De website is geschikt voor smartphone en tablet, Social Media zijn geïntegreerd en goed toegankelijk.

Antoniussschool Sappermeer

In 2013 hebben we met frequente nieuwsberichten gezorgd voor een meer dynamische (en actuele) website. In 2014 willen we de nieuw ingezette stijl ook zoveel mogelijk doorvoeren bij nieuw PR-materiaal (folder) en HoPe-producten. Ook willen we kijken hoe we meer met beeldmateriaal kunnen doen via de website.

42

Nieuwsmailingen

Sinds 2012 maken we voor de nieuws-mailingen gebruik van MailChimp. De opmaak past helemaal bij de nieuwe huisstijl. Deze nieuwsmailing is met wat aanpassingen printbaar en wordt als zodanig verstuurd naar de 'post-donateurs'. Het adressenbestand van alle donateurs wordt online bijgehouden via het contactformulier op de website. De berichten in de digitale nieuwsbrief zijn gekoppeld aan de nieuwsberichten op de website en de brief komt ongeveer ieder kwartaal uit met mogelijk een 'speciale uitgave' rondom één thema tussendoor.

Social Media: Facebook

In 2012 bleek de Facebook-pagina van Stichting HoPe de beste manier om te informeren over actuele ontwikkelingen. In 2011 vonden 58 mensen deze pagina 'leuk', eind 2012 waren dat er ruim 200 en eind 2013 zijn dat er ruim 400. Het is in 2013 dus nog beter gelukt om (letterlijk) meer te laten zien wat HoPe doet. Dit komt voornamelijk omdat het medium Facebook niet al-

leen in Nederland maar ook in Peru erg populair is. Berichten geplaatst door Fundación HoPe, medewerkers en zelfs jongeren uit de doelgroepen, kunnen eenvoudig worden gedeeld, meestal met een vertaling van een vrijwilliger van HoPe Nederland, voor diegene, die het Spaans niet machtig is. De meeste berichten worden vergezeld van een foto en / of filmpje wat ook de uitstraling van de berichten versterkt. Dankzij de samenwerking met Geef Gratis kan via een speciale button direct online gedoneerd worden. Ook zijn de actiepagina's voor HoPe op www.geef.nl geïntegreerd in Facebook.

Social Media: Twitter

In 2011 is HoPe begonnen met Twitter, met tweets van Walter Meekes direct uit Peru. Sinds januari 2012 heeft ook Stichting HoPe Nederland een

eigen Twitter-account. @StichtingHopeNL verzamelt relevante gebeurtenissen op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. In 2013 had Walter Meekes 73 volgers en Stichting HoPe Nederland 55. Vooral voor 'bijzonder' nieuws is het medium geschikt om snel een grote groep te bereiken met een klein aantal woorden.

Social Media: LinkedIn

Stichting HoPe heeft op LinkedIn een groep aangemaakt om onderwerpen te delen in een professioneel netwerk. Het aantal leden was eind 2013: 76. LinkedIn wordt niet zo zeer ingezet om bepaalde onderwerpen te bespreken in een professioneel netwerk; maar vooral om leden te wijzen op nieuwsbrieven, beleidsplannen etc.

Social Media: YouTube

Met de nieuwe website is ook een YouTube-account aangemaakt voor Stichting HoPe. De korte filmpjes van de DVD van HoPe zijn daar te bekijken. In 2013 heeft HoPe Peru, met hulp van een vrijwilligster uit Nederland, ook een aantal korte filmpjes gemaakt, om de resultaten van het werk van HoPe te laten zien. HoPe wil kijken of ze hier in 2014 nog meer mee kan doen in combinatie met de website.

Online community: MyWorld

De MyWorld Community bestaat uit mensen, die zich actief inzetten voor een betere wereld. Hierin kunnen

ze zichzelf en hun organisatie presenteren en deelnemen aan discussies, uitwisselen van ideeën of het schrijven van artikelen. Iedereen die betrokken is bij dit onderwerp kan lid worden van de MyWorld Community. Stichting HoPe is lid van deze community en blijft zo op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen in de ontwikkelingssamenwerkingsector. Tevens draagt zij af en toe bij aan de discussies die het werk van HoPe raken.

Persoonlijk contact via mail en telefoon

Goed relatiebeheer kan niet zonder persoonlijk contact. Met het vertrek van Riky de Roo is het relatiebeheer verdeeld over de bestuursleden. Ook is de contactpersoon op de website en nieuwsbrief vervangen door Ineke de Graaf. Door de verdeling op basis van beschikbare tijd, expertise en portefeuille is de continuïteit in het relatiebeheer veilig gesteld. De contactpersoon van Stichting HoPe Nederland is goed bereikbaar via mail en telefoon en vindt het belangrijk om snel en adequaat antwoord te geven op mails en telefoontjes.

Bezoek aan Patacancha

- doorverwijzen naar andere organisaties, wanneer men bij HoPe niet aan het juiste adres is (bijv. voor vrijwilligerswerk in het buitenland)
- overleggen met actievoerders over wat zij nodig hebben om hun actie tot een succes te maken
- overleggen met Peru over bestemming en verantwoording van specifieke donaties
- zorg dragen voor terugkoppeling van de besteding van specifieke donaties en resultaten
- bedankjes voor actievoerders en donateurs van grotere giften

Presentaties

Vrijwilligers van HoPe kunnen indien gewenst presentaties geven bij actievoerders. Eén van de vrijwilligers geeft ook Peruaanse muzieklessen. Vooral scholen maken hier gebruik van. In 2013 zijn presentaties en / of muzieklessen gegeven op zes basisscholen. Bij twee scholen is Walter Meekes zelf op bezoek gegaan. Daarnaast zijn presentaties gegeven bij twee scholenkoepels, een serviceclub, een kerk, voor bibliotheekmedewerkers en bij een zorgcentrum. Via een presentatie en stand bij twee modeshows, twee radio-interviews en een interview met de Gelderlander kreeg HoPe m.n. in de Achterhoek veel positieve aandacht.

Presentie

Stichting HoPe was in 2013 vertegenwoordigd bij evenementen van actievoerders. Vrijwilligers waren aanwezig bij:

- Cheque-uitreiking en open dag Berger Scholen Gemeenschap Bergen NH
- Rommelmarkt Bastionschool Bredevoort
- Wereldmarkt Aalten
- Tuinfeest Huize Rosa Nijmegen
- Boekenverkoop Bibliotheken Groenlo en Lichtenvoorde
- Jaarmarkt verzorgingshuis Antonius-hove Lichtenvoorde
- Kerstmarkt in Lichtenvoorde

Vrijwilligster Dineke Oostveen in Racchi

De contacten lopen uiteen van:

- antwoord geven op vragen/reacties van donateurs en geïnteresseerden
- nieuwe relaties informeren over HoPe

Veel taken, vooral de relatie tussen Stichting HoPe Nederland en Stichting HoPe Peru, worden uitgevoerd door het dagelijks bestuur.

Daarnaast was Stichting HoPe vertegenwoordigd bij netwerkbijeenkomsten van samenwerkingspartners zoals de netwerkborrel Inmenszo, de Global Campaign for Education en de Cordaid PI dag.

HoPe-kaarten, kwartet en boekenleggers

Behalve dat de verkoop geld oplevert, dragen de HoPe-kaarten en boekenleggers ook bij aan een bredere naamsbekendheid. De kaarten worden immers verstuurd. Ook de boekenleggers bereiken mensen die HoPe nog niet (goed) kennen: ze worden verkocht in 2 boekhandels én in tientallen afgenomen door bedrijven die ze cadeau doen aan hun personeel. Tenslotte hebben we hier in 2013 een Peru-kwartet aan toegevoegd, dat door een enthousiaste groep HoPe

vrijwilligers is ontworpen en via de website besteld kan worden.

Kranten en tijdschriften

Verschillende actievoerders hebben zelf gezorgd voor publiciteit rondom hun acties en daarmee bijgedragen aan een bredere bekendheid van en draagvlak voor HoPe. Specifiek aandacht is, door De Gelderlander, besteed aan de riddering van Walter Meekes.

TV en radio

In 2013 is Stichting HoPe op bescheiden schaal op tv en radio te zien en te horen geweest. Het betrof hierbij:

- radio Aladna: donateurmiddag, Anja Eppingbroek
- radio Gelre FM: bibliotheekactie, Anja Eppingbroek

6.5.3 Focus 2014

Tot nu toe is er nog maar een beperkte groep HoPe mensen écht actief met Social Media. Dit geldt voor zowel de vrijwilligers en het bestuur als voor de achterban. HoPe Nederland gelooft in de mogelijkheden en de reikwijdte van Social Media en is zich ervan bewust dat zij dit gezamenlijk aan moet pakken. Het bestuur heeft daarom besloten om het belang van Social Media voor organisaties als HoPe op de agenda te zetten van de eerste vrijwilligersdag in 2014. Op deze dag (planning maart 2014) zullen de ervaringen tot nu toe onder de vrijwilligers worden gedeeld en zullen ook de mogelijkheden worden besproken met een (externe) online strateeg.

7 FONDSENWERVING

7.1 BELEID FONDSSENWERVING

De ontvangen donaties, in Nederland en Peru, worden zoveel mogelijk besteed aan Onderwijs- en Welzijnsprogramma's in Peru. De kosten voor fondsenwerving en beheer & administratie worden daarbij bewust zo laag mogelijk gehouden. Voor deze kosten wordt in Nederland een norm van 'maximaal 5% van de opbrengsten uit donaties' gehanteerd. In 2013 was sprake van 4,5%, waarvan kosten fondsenwerving 2,1% en kosten beheer & administratie 2,4%.

Om invulling te geven aan een meer up-to-date fondsenwervingsbeleid is in 2012 door de werkgroep actieve fondsenwerving een aantal aanbevelingen gedaan. In 2012 en 2013 is nog onvoldoende vervolg aan deze aanbevelingen gegeven. Het teruglopende niveau aan donaties de afgelopen 2 jaren is reden temeer om in 2014 ideeën m.b.t. nieuw fondsenwervings-

beleid verder uit te werken en toe te passen.

Belangrijke punten m.b.t. het fondsenwervingsbeleid vormen daarbij:

- HoPe Nederland: target voor donaties uit eigen fondsenwerving en acties van derden: euro 125.000-150.000

- Specifieke acties HoPe Nederland: inzet en gebruik van Social Media, actie 'scholen voor scholen' en het interesseren van bedrijfsleven (MVO)
- HoPe Peru, target voor donaties: contacten met (lokale) overheid intensiveren, in samenwerkingsverband (grote) financiers interesseren voor HoPe programma's, inschakelen lokale fondsenwerver

Verkoop bij Huize Rosa (Anja en Esther)

7.2 FONDSSENWERVING NEDERLAND

Stichting HoPe heeft er destijds voor gekozen geen CBF keurmerk aan te vragen. Dit kostte veel geld en HoPe besteedt dat geld liever aan de projecten in Peru. Inmiddels zijn er ook 'keurmerken' ontwikkeld voor kleine goede doelen. Veel particuliere initiatieven hebben het CBF keurmerk voor kleinere organisaties. Stichting HoPe heeft

nog geen definitieve keuze gemaakt voor een keurmerk. Wel gaat Stichting HoPe zich aansluiten bij Partin, een laagdrempelige branche-organisatie voor kleinschalige Particuliere Initiatieven. Partin wil onder andere werken aan één gezamenlijk en betaalbaar keurmerk. Met ingang van 2014 wordt het lidmaatschap aangegaan.

Welke andere zaken zijn naast een keurmerk van belang en heeft de Stichting HoPe al wel:

- Al jaren is circa 95% van de geworven gelden beschikbaar voor de doelen in Peru. Van ieder project geven wij de geldgever in Nederland een complete financiële verantwoording en het (financiële) jaarverslag staat op

onze website. Op die manier bieden wij volledige transparantie

- Stichting HoPe Nederland is lid van branche-organisatie IF (<http://www.instituutfondsenwerving.nl>) en heeft de gedragscode voor Fondsenwerving en de Non Profit Sector ondertekend
- Sinds 2008 heeft Stichting HoPe Nederland de zogenaamde ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften aan HoPe aftrekbaar kunnen zijn (<http://www.belastingdienst.nl/giften>). HoPe heeft aan het eind van 2013 het behoud van de ANBI status veilig gesteld door tijdig

te voldoen aan de nieuwe transparatieregels in de Geefwet. Met een klik op het ANBI logo op de website van HoPe komt de bezoeker op de pagina: <http://www.geef.nl/doel/hope/transparantie>, waar alle benodigde informatie dankzij de aansluiting bij Stichting Geef Gratis op staat vermeld

- Door aansluiting bij de Stichting Kennisbank Filantropie (<http://www.kennisbankfilantropie.nl>) en Stichting Geef Gratis (<http://www.geef.nl>) is Stichting HoPe ook gemakkelijk terug te vinden in de digitale databases voor goede doelen.

7.2.1 Samenvatting fondsenwerving

De fondsen van Stichting HoPe Nederland bestaan uit:

- Donaties bedrijven, serviceclubs, stichtingen en scholen
- Donaties particulieren (eenmalig, periodiek en lijfrente schenkingen)
- Opbrengsten acties van derden
- Grote geldgevers (medefinancieringsorganisaties)
- Verkoop van producten
- Sponsoring in natura (tijd / diensten / producten)

Samenvatting van het resultaat fondsenwerving in de periode 2013 t/m 2011						
	2013		2012		2011	
Type geldgever	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)
Eigen fondsenwerving	220	116.278	196	101.770	251	191.766
Acties van derden	25	53.288	92	102.563	41	62.692
Medefinancieringsorganisaties	1	-	1	66.000	1	80.014
Totaal baten uit fondsenwerving	246	169.566	289	270.333	293	334.472
Kosten fondsenwerving						
• In bedragen		3.494		2.611		4.655
• In % van baten		2,1%		1,3%		1,8%
Resultaat fondsenwerving	246	166.073	289	267.722	293	329.817

47

Een meer gedetailleerde opbouw van de inkomsten per type geldgever is terug te vinden in de paragrafen 7.2.2 t/m 7.2.4.

7.2.2 Donaties uit eigen fondsenwerving

	2013		2012		2011	
Type geldgever	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)
Bedrijven / service clubs / stichtingen / scholen	15	35.035	9	10.250	17	65.847
Particulieren (eenmalig)	67	18.711	42	25.582	77	19.160
Particulieren (periodiek)	105	23.338	113	27.500	130	31.736
Lijfrente schenkingen	8	5.140	7	6.750	15	11.900
Online doneren (geef.nl)	24	2.054	24	3.188	10	580
Spelende Wijs	1	32.000	1	28.500	1	51.397
Incidentele opbrengsten	-	-	-	-	1	11.146
Totaal baten uit fondsenwerving	220	116.278	196	101.770	251	191.766

7.2.3 Donaties uit acties van derden

	2013		2012		2011	
Type geldgever	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)
Acties van derden	24	53.243	34	100.563	41	62.692
Crowdfunding	1	45	58	2.000	-	-
Acties van derden	25	53.288	92	102.563	41	62.962

Acties van derden kenmerken zich door jaarlijks terugkerende en incidentele / eenmalige acties. De acties worden met name geïnitieerd door scholen, kerken en particulieren.

7.2.4 Donaties van medefinancieringsorganisaties

	2013		2012		2011	
Type geldgever	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)	Aantal	Opbrengst (€)
Impulsis / Edukans	1	-	1	66.000	1	80.014
Medefinancieringsorganisaties	1	-	1	66.000	1	80.014

In 2013 kon geen aanspraak gemaakt worden op een bijdrage van Impulsis / Edukans; de noodzakelijke eigen HoPe bijdrage kon, als gevolg van de teruglopende donaties, niet worden gerealiseerd.

7.2.5 Partners in fondsenwerving

48

De sponsoring in natura is niet opgenomen in bovenstaande tabellen, omdat de inzet van bedrijven en vrijwilligers niet altijd in euro's is uit te drukken. Wel zorgen zij er samen voor dat de kosten van fondsenwerving en beheer & administratie zo laag mogelijk blijven en zoveel mogelijk fondsen kunnen worden besteed aan de projecten en organisatie in Peru.

Stichting HoPe heeft een aantal ambassadeurs en partners ter ondersteuning op het vlak van fondsenwerving:

PANAS Hosted

PANAS Hosted is gespecialiseerd in besparing van telefoonkosten. De besparing voor bedrijven loopt al snel op tot 40%. Zij hebben een manier bedacht, waarmee verenigingen en goede doelen, zoals Stichting HoPe, op een makkelijke manier geld op kunnen halen voor hun activiteiten: Goedkoper Sponsoren. De samenwerking met Panas Hosted is begin 2014 beëindigd. Jammer genoeg heeft de samenwer-

king niet opgeleverd wat er van beide kanten van werd verwacht.

Share-a-gogo

Share-a-gogo is in april 2012 opgericht om een goede stimulans te geven aan leuke projecten door aan te sluiten bij de passie (voor bijv. koken, werken, feesten) van potentiële donateurs. Stichting HoPe leverde drie leuke projecten voor dit nieuwe initiatief. Zie www.shareagogo.com

YouBeDo.com

YouBeDo.com is een webwinkel voor boeken. Van elke aankoop bij YouBeDo wordt 10% gratis gedoneerd aan een goed doel naar keuze. Stichting HoPe is één van de goede doelen waar aan gedoneerd kan worden.

WhyDonate

Sinds 2013 is Stichting HoPe ook mobiel zichtbaar in het eerste mobiele donatieplatform voor smartphones en tablets in Nederland. Hiermee speelt HoPe in op de behoefte van de smartphone- en tabletgebruikers om organisaties te steunen. Met een

simpele druk op een knop via een app, gemakkelijk en snel, waar en wanneer dan ook. De app die dit mogelijk maakt is Whydonate en met deze app wil HoPe graag geld binnenhalen voor onze onderwijsprojecten in Peru.

DrukwerkExpert

DrukwerkExpert is ambassadeur van de Stichting HoPe. Zij verzorgden de productie van de HoPe boekenleggers en het Peru-kwartet.

7.2.6 Evaluatie 2013

In 2012 kwam de werkgroep Actieve Fondsenwerving met het rapport Tussen ziel en zakelijkheid. Het rapport bevatte een SWOT-analyse met betrekking tot actieve fondsenwerving. Bijzonder interessant waren de aanbevelingen om meer gebruik te maken van de mogelijkheden die zich voordoen om fondsen te werven: onder meer contacten leggen met bedrijven die 'maatschappelijk ondernemen' in hun vaandel hebben, actief inzetten op de Social Media, mogelijkheden van online doneren en 'crowdfunding'.

Het bestuur heeft in 2012 en 2013 lang niet optimaal gebruik kunnen maken van de inzichten, die dit rapport biedt. Dit betekent echter niet dat het rapport in de spreekwoordelijke la is opgeborgen. In de loop van 2013 is weer enige actie ondernomen, gericht op de actieve fondsenwerving met gebruikmaking van de inzichten van de werkgroep.

Fondsenwerving was ook een thema op de vrijwilligersdag 2013. Daar is onder andere het idee van 'Scholen voor scholen' in grote lijnen geschetst;

voor alle duidelijkheid, het gaat hier om het creëren van allianties tussen Nederlandse en Peruaanse scholen.

7.2.7 Vooruitblik 2014

In 2014 worden de verschillende ideeën met betrekking tot actieve fondsenwerving verder uitgewerkt. Voortbouwend op de inzichten van de eerder genoemde werkgroep, worden contacten met het bedrijfsleven geïntensiveerd. Daarbij wordt andermaal een beroep gedaan op de leden van de werkgroep.

7.3 FONDSSENWERVING PERU

HoPe Peru heeft in 2013 een uitgebreid contact gelegd met een organisatie voor microkredieten. Deze organisatie was bereid 8.000 euro te steken in een programma voor de verbetering van de agrarische productie in Tiracancha.

De Peruaanse overheid stimuleert bedrijven om via hun sociale verantwoordelijkheid projecten te ondersteunen. Dat de sponsoring uiteindelijk niet door ging heeft te maken met de onduidelijkheid van dezelfde Peruaanse overheid aangaande de belastingheffing over de sponsorgelden.

Volgens oude regels zou het bedrijf 30% belasting moeten betalen over de sponsorgelden. Dat was niet de bedoeling en het bedrijf haakte af.

In 2014 start HoPe Peru het programma Ternura II. Dit programma wordt uitgevoerd in samenwerking met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs, Plan International (België) en HoPe. De verdeling van de kosten, lees financiering, is respectievelijk 25%, 60% en 15%. Voor het door HoPe te financieren deel is een projectaanvraag ingediend bij Impulsis / Edukans Partnership.

Met Ternura II, projectduur van 2014 t/m 2016, is een totaalbudget van circa 650.000 euro gemoeid.

Directe financiële ondersteuning vanuit Peru lijkt vooralsnog moeilijk. HoPe Peru zoekt echter naar de mogelijkheden om ook vanuit Peru meer fondsen voor de projecten te krijgen. Een reële mogelijkheid om financiële, dan wel materiële ondersteuning te krijgen, is vanuit de lokale gemeentes. Hier heeft HoPe al veel ervaring mee.

HoPe Peru heeft in 2013 een uitgebreid contact gelegd met een organisatie voor microkredieten. Deze organisatie was bereid 8.000 euro te steken in een programma voor de verbetering van de agrarische productie in Tiranancha. De Peruaanse overheid stimuleert bedrijven om via hun sociale verantwoordelijkheid projecten te ondersteunen. Dat de sponsoring uiteindelijk niet door ging heeft te maken met de onduidelijkheid van dezelfde Peruaanse overheid aangaande de belastingheffing over de sponsorgelden. Volgens oude regels zou het bedrijf 30% belasting moeten betalen over de sponsorgelden. Dat was niet de bedoeling en het bedrijf haakte af.

In 2014 start HoPe Peru het programma Ternura II. Dit programma wordt uitgevoerd in samenwerking met het Peruaanse Ministerie van Onderwijs, Plan International (België) en HoPe. De verdeling van de kosten, lees financiering, is respectievelijk 25%, 60% en

15%. Voor het door HoPe te financieren deel is een projectaanvraag ingediend bij Impulsis / Edukans Partnership. Met Ternura II, projectduur van 2014 t/m 2016, is een totaalbudget van circa 650.000 euro gemoeid.

Directe financiële ondersteuning vanuit Peru lijkt vooralsnog moeilijk. HoPe Peru zoekt echter naar de mogelijk-

heden om ook vanuit Peru meer fondsen voor de projecten te krijgen. Een reële mogelijkheid om financiële, dan wel materiële ondersteuning te krijgen, is vanuit de lokale gemeentes. Hier heeft HoPe al veel ervaring mee.

SWOT analyse fondsenwerving HoPe Peru

STRENGTHS (sterktes)

- Verbeterde kennis binnen HoPe Peru betreffende mogelijkheden en beperkingen aangaande de sociale verantwoordelijkheid van het Peruaanse bedrijfsleven
- HoPe Peru heeft een lijst opgesteld van bedrijven die fondsen ter beschikking hebben ter ondersteuning van sociale projecten
- HoPe is ingeschreven in de nationale organisatie voor internationale samenwerking. Hiermee is HoPe Peru officieel gemachtigd nationale donaties te ontvangen

WEAKNESSES (zwaktes)

- Geringe financiële mogelijkheden bij financiers van HoPe
- Het ontbreken van een plan voor regionale en nationale fondsenwerving voor het jaar 2013
- HoPe Peru heeft geen specialist voor nationale fondsenwerving in dienst
- Tegenvallende ervaring bij de samenwerking met lokale financier Credinka, vanwege onduidelijke wetgeving over lokale financiers door het bedrijfsleven
- Er zijn geen mogelijkheden onderzocht om lokaal acties voor fondsenwerving op te zetten, bijvoorbeeld via scholen of activiteiten

OPPORTUNITIES (kansen)

- Aanwezigheid van kleine donateurs (toeristen, bezoekers en lokaal geïnteresseerden)
- De Peruaanse overheid zoekt ondersteuning van organisaties met positieve ervaringen binnen het sociaal werk (o.a. onderwijs)
- Wet op sociale verantwoordelijkheid die bedrijven aanstuurt sociale projecten te ondersteunen
- Aantrekken van fondsenwerver

THREATS (bedreigingen)

- Het verwerven van contracten met de overheid is een bureaucratisch, lang lopend, proces
- Veel Peruaanse bedrijven met fondsen voor sociale verantwoordelijkheid, hebben eigen NGO's waaraan zij hun fondsen toekennen
- De mijnbouw heeft grote fondsen ter beschikking voor sociale verantwoordelijkheid, maar besteedt haar fondsen aan projecten waarbij haar eigen imago wordt verbeterd
- Nieuwe projecten, meer capaciteitsversterking en minder scholenbouw, maakt het ondersteunen van projecten van HoPe Peru voor veel instellingen minder interessant

8 FINANCIËLE VERANTWOORDING

APPENDIX

8.1	KENGETALLEN STICHTING HOPE 2014 - 2009	53
8.2	JAARREKENING 2013	54
	TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING	54
	NEDERLAND: STICHTING HOPE NEDERLAND	55
	Balans 2013	55
	Staat van Baten en Lasten 2013	55
	Waarderingsgrondslagen	56
	Toelichting op de Balans per 31 december 2013	57
	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten 2013	58
	Model lastenverdeling 2013	59
	Toelichting op model lastenverdeling 2013	59
	Staat van Baten en Lasten begroting 2014	60
	PERU: FUNDACIÓN HOPE	60
	Toelichting financiële verantwoording	60
	Balans 2013	61
	Toelichting op de Balans per 31 december 2013	61
	Staat van Baten en Lasten 2013	62
	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten 2013	62
	Besteed aan doelstelling	63
	Model lastenverdeling 2013	64
	Toelichting op model lastenverdeling 2013	64
	Staat van Baten en Lasten begroting 2014	65
8.3	ACCOUNTANTSVERKLARING	66

8.1 KENGETALLEN STICHTING HOPE 2014 - 2009

(in euro)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN HOPE NEDERLAND	2014	2013	2012	2011	2010	2009
begroting						
Baten uit eigen fondsenwerving	85.000	116.278	101.770	191.766	206.449	187.620
Baten uit acties van derden	40.000	53.288	102.563	62.692	48.673	65.347
Opbrengst verkoop producten	0	1.565	1.810	1.358	1.465	6.505
Renteresultaat	0	764	1.586	2.714	3.773	4.736
Totaal baten HoPe Nederland	125.000	171.895	207.729	258.530	260.360	264.208
Besteding aan doelstelling HoPe Peru	122.500	123.854	228.550	306.730	354.177	181.649
Kosten eigen fondsenwerving	4.000	3.494	2.611	4.655	1.899	2.649
Kosten beheer en administratie	4.000	4.055	2.966	8.724	3.354	4.837
Totaal lasten HoPe Nederland	130.500	131.403	234.126	320.109	359.430	189.135
Resultaat HoPe Nederland	-5.500	40.492	-26.397	-61.579	-99.069	75.073
Kostenratio's (in % van baten)						
• Kosten eigen fondsenwerving	3,2%	2,1%	1,3%	1,8%	0,7%	1,0%
• Kosten beheer en administratie	3,2%	2,4%	1,5%	3,4%	1,3%	1,9%
Bestedingsratio (aan doelstelling HoPe Peru)	98%	72%	110%	119%	136%	69%
Eigen vermogen (reserves en fondsen)		107.390	66.899	93.295	154.874	253.944
Opmerkingen Algemeen: m.i.v. 2010 wordt gerapporteerd volgens richtlijn JR 650						

53

STAAT VAN BATEN EN LASTEN HOPE PERU	2014	2013	2012	2011	2010	2009
begroting						
Baten uit eigen fondsenwerving	200.500	192.505	387.412	395.008	389.144	269.282
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	52.000	0	66.000	80.014	75.229	156.270
Overige baten	0	-777	-2.826	30	3.328	24.149
Totaal baten HoPe Peru	252.500	191.728	450.587	475.052	467.701	449.701
Besteding aan doelstelling HoPe Peru	188.500	129.417	349.469	360.662	360.783	362.242
Kosten eigen fondsenwerving	15.500	8.915	19.140	18.412	15.901	13.476
Kosten beheer en administratie	48.000	54.173	84.804	95.948	91.521	66.725
Totaal lasten HoPe Peru	252.000	192.505	453.413	475.022	468.205	442.443
Resultaat HoPe Peru	500	-777	-2.826	30	-504	7.258
Kostenratio's (in % van baten)						
• Kosten eigen fondsenwerving	6,1%	4,6%	4,2%	3,9%	3,4%	3,2%
• Kosten beheer en administratie	19,0%	28,1%	18,7%	20,2%	19,7%	15,7%
Bestedingsratio (aan doelstelling HoPe Peru)	75%	68%	78%	76%	77%	81%
Eigen vermogen (reserves en fondsen)		29.027	112.544	78.732	91.812	75.217

TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING

In dit hoofdstuk worden de financiële resultaten over 2013 van de Stichting HoPe Nederland en Fundación HoPe Perú gepresenteerd. Dit hoofdstuk bevat een korte toelichting op het gevoerde financiële beleid. Verder is opgenomen de jaarrekening 2013, inclusief Balans, Staat van Baten en Lasten, model en toelichting lastenverdeling, de Nederlandse accountants-verklaring, een analyse van de behaalde resultaten 2013 en de begroting 2014. Het financiële boekjaar 2013 loopt gelijk aan het kalenderjaar 2013.

In deze jaarrekening zijn naast de cijfers van Stichting HoPe Nederland ook die van Asociación Civil Fundación HoPe Holanda Perú opgenomen. Dit om meer inzicht te geven in de wijze waarop de door Stichting HoPe Nederland verkregen gelden worden besteed aan door Fundación HoPe Perú uitgevoerde onderwijs- en welzijnsprogramma's.

Er is geen sprake van een groepsverband tussen Fundación HoPe Perú en Stichting HoPe Nederland. Fundación HoPe Perú is een zelfstandig opererende stichting met volledige, eigen beslissingsbevoegdheden.

De jaarrekening 2013 van Stichting HoPe Nederland is zoveel mogelijk opgesteld volgens de 'Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen' en de aanbevelingen van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Financieel beleid

Uitgangspunt voor de Stichting HoPe vormt een transparant financieel beleid en dito uitvoering daarvan. Met inachtneming van de Nederlandse en Peruaanse regelgeving dient de financiële verantwoording volledig, juist en tijdig plaats te vinden. De financiële verantwoording dient een correcte weergave te zijn van door donateurs en sponsors beschikbaar gestelde gelden en de besteding daarvan aan Onderwijs- en Welzijnsprogramma's in Peru.

In 2013 liggen de totale baten voor HoPe Nederland met € 171.895 circa 22% hoger t.o.v. de begroting 2013 (€ 140.500) en circa 17% lager t.o.v. de realisatie 2012 (€ 207.729). Tot 2011 was sprake van een stabiel niveau van de ontvangen donaties. De dalende tendens in 2012 heeft zich in 2013 verder voortgezet. Welvaartsontwikkelingen en keuzes van particulieren en overheidsinstanties t.a.v. donaties zijn hier debet aan.

De donaties in 2013 zijn voornamelijk verkregen door 'acties van derden', de bijdrage van Stichting Spelende Wijs en donaties ontvangen via bedrijven, serviceclubs, stichtingen en scholen. Het gestaag teruglopende niveau aan donaties heeft er mede toe geleid, dat in 2013 geen aanspraak gemaakt kon worden op een bijdrage van medefinancieringsorganisatie Impulsis.

Vermogen / belegging

- Vrije bestemmingsreserve voor projecten.
De aanwezige reserves en fondsen worden, conform de statutaire doelstelling van de stichting, beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.
- Continuïteitsreserve
Sinds 2011 wordt een zogenaamde continuïteitsreserve aangehouden. Dit ter dekking van onvoorziene kosten, dan wel om organisatorische of andere calamiteiten, in Nederland of Peru, op te kunnen vangen.
- Overtollige kasgelden worden ondergebracht als (rentedragend) spaartegoed.
- Het is de penningmeester en / of bestuursleden niet toegestaan om overtollige kasgelden te gebruiken voor beleggingsdoeleinden.

Begroting

Voor aanvang van het nieuwe financiële jaar 2014 zijn de begrotingen van Stichting HoPe Nederland en Fundación HoPe Peru door de penningmeester opgesteld. Specifieke beoordeling daarbij vormt de consistentie tussen het niveau van fondsenwerving in de begroting van Stichting HoPe Nederland enerzijds en het bestedingsniveau in de begroting van Fundación HoPe Peru anderzijds. Beide begrotingen zijn in de bestuursvergadering van Stichting HoPe Nederland in december 2013 door het gehele bestuur goedgekeurd. De goedgekeurde begrotingen gelden als taakstellende budgetten voor het financiële jaar 2014.

STICHTING HOPE NEDERLAND - JAARREKENING 2013

(in euro)

BALANS 2013		
	31 december 2013	31 december 2012
ACTIVA		
Vaste activa	764	1.586
Financiële vaste activa	764	1.586
Vlottende activa	110.759	65.313
Liquide middelen	110.759	65.313
Totaal activa	111.522	66.899
PASSIVA		
Reserves en fondsen	107.390	66.899
Continuïteitsreserve	40.000	40.000
Vrije bestemmingsreserve voor projecten	67.390	26.899
Kortlopende schulden	4.132	0
Verplichtingen van voorgenomen uitkeringen	0	0
Nog te betalen financiële kosten	4.132	0
Totaal passiva	111.522	66.899

55

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
BATEN			
Baten	171.895	140.500	207.729
Baten uit eigen fondsenwerving	116.278	103.000	101.770
Baten uit acties van derden	53.288	37.000	102.563
Overige baten	2.328	500	3.396
SOM DER BATEN	171.895	140.500	207.729
LASTEN			
Besteed aan doelstelling	123.854	140.000	228.550
Rechtstreeks naar HoPe Peru	123.854	140.000	162.550
Via medefinancieringsorganisaties naar HoPe Peru	0	0	66.000
Werving baten	3.494	2.500	2.611
Kosten eigen fondsenwerving	3.494	2.500	2.611
Beheer en administratie	4.055	7.500	2.966
Kosten beheer en administratie	4.055	7.500	2.966
Som der lasten	131.403	150.000	234.126
Resultaat	40.492	-9.500	-26.397

Resultaatbestemming 2013: saldo wordt toegevoegd aan de vrije bestemmingsreserve voor projecten

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

De Balans en de Staat van Baten en Lasten zijn ingericht conform de richtlijn RJ 650. Alle bedragen zijn vermeld in euro's. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Reserves en fondsen

Een overschot of tekort over een boekjaar wordt respectievelijk toegevoegd of onttrokken aan de reserves en fondsen. De aanwezige reserves en fondsen worden, conform de statutaire doelstelling van de stichting, beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.

Continuïteitsreserve

56

De continuïteitsreserve dient ter dekking van onvoorziene kosten, dan wel om organisatorische of andere calamiteiten op te kunnen vangen. Voor de totale omvang van de continuïteitsreserve wordt uitgegaan van de salariskosten op basis van de jaarbegroting van Fundación HoPe Peru.

Vrije bestemmingsreserve voor projecten

De overige reserves zijn beschikbaar voor onderwijs- en welzijnsprogramma's in Peru.

Kortlopende schulden

Hieronder zijn opgenomen de verplichtingen uit hoofde van uitkeringen. Het betreft hierbij reeds in 2013 ontvangen bijdragen, welke specifiek bestemd zijn voor geplande programma's en projecten in 2014. Tevens zijn hier opgenomen de nog te betalen kosten, waarvan de dienstverlening in 2013 heeft plaatsgevonden, de betaling echter begin 2014.

Baten

Onder baten worden verstaan de baten uit eigen fondsenwerving, baten uit acties van derden, opbrengsten uit de verkoop van producten en renteopbrengsten.

Bestedingen aan doelstelling

Onder bestedingen aan doelstellingen worden de uitkeringen verantwoord die gedurende het jaar beschikbaar zijn gesteld aan Fundación HoPe Peru. De middelen daartoe zijn verkregen uit eigen fondsenwerving of beschikbaarstelling door derden (bijdrage medefinancieringsorganisaties).

Kosten van eigen fondsenwerving

Hieronder vallen de kosten, die direct te maken hebben met het werven van fondsen. Het betreft hierbij kosten t.b.v. presentaties, mailings en publicaties / nieuwsbrieven.

Kosten beheer en administratie

Dit betreft algemene kantoorkosten, onderhoud en beheer website, bankkosten en reiskosten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa betreft nog te ontvangen rente over 2013. Desbetreffend bedrag van € 764 is 1 januari 2014 ontvangen.

Liquide middelen

Deze post € 110.759 bestaat uit de saldi van bankrekeningen. Ten behoeve van een optimaal liquiditeitsbeheer worden een rekening-courant en een rentedragende spaarrekening aangehouden. De rekening-courant wordt gebruikt voor operationele kosten / uitgaven van de stichting, meer specifiek voor kosten fondsenwerving en kosten beheer en administratie. De rentedragende spaarrekening wordt gebruikt voor de transfer van gelden naar onze stichting in Peru ten behoeve van de uitvoering van programma's en projecten.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen bedragen eind 2013 € 107.390. In 2013 was daarbij sprake van een toename van de reserves en fondsen van € 40.492 versus een voor dat jaar begrote afname van € 9.500.

De samenstelling van de reserves en fondsen		
	2013	2012
Stand per 1 januari	66.899	93.295
Toevoeging / onttrekking conform de Staat van Baten en Lasten	40.492	-26.397
Stand per 31 december	107.390	66.899
Continuïteitsreserve	40.000	40.000
Vrije bestemmingsreserve voor projecten	67.390	26.899
Totale reserves	107.390	66.899

Eind 2013 is de continuïteitsreserve bepaald op € 40.000. Het resterende deel van de reserves, de vrije bestemmingsreserve voor projecten, is beschikbaar voor de uitvoering van Onderwijs- en Welzijnsprogramma's in Peru. Met de vrije bestemmingsreserve, de opgebouwde continuïteitsreserve en de verwachte donaties bij HoPe Nederland en HoPe Peru kan het begrote programma 2014 worden uitgevoerd.

Kortlopende schulden

Deze post wordt gevormd door nog te betalen kosten, waarvoor de dienstverlening in 2013 heeft plaatsgevonden, maar de betaling begin 2014 zal plaatsvinden. Het gaat hierbij vooral om reiskosten bezoek Nederland en drukwerkkosten voor het Peru-kwartet.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013

Fondsenwerving

De inkomsten van de stichting zijn afkomstig uit verschillende bronnen: bedrijfsleven, serviceclubs, stichtingen, scholen en particuliere donateurs. Daarnaast is een substantiële bijdrage afkomstig van Stichting Spelende Wijs (t.b.v. het Welzijnsprogramma). De vorm, waarin wordt gedoneerd, laat zich onderscheiden door eenmalige en periodieke donaties, online doneren, donaties door acties van derden (bijv. themamarkt, productverkoop), acties van derden, door crowdfunding, lijfrentes en specifieke projectdonaties.

De totale inkomsten uit fondsenwerving vertoonden t/m 2011 een redelijk stabiel beeld. Vanaf 2012 is echter sprake van een gestaag dalende tendens van donaties. De welvaartsontwikkelingen in de afgelopen jaren en de keuze, die zowel particulieren als overheidsorganisaties maken t.a.v. het beschikbaar stellen van donaties, hebben geleid tot het lagere donatieniveau. In 2013 lag het niveau van inkomsten uit eigen fondsenwerving en 'acties van derden' circa € 35.000 lager (-17%) dan in 2012. Bovendien kon in 2013 geen aanspraak gemaakt worden op een bijdrage van medefinancieringsorganisatie Impulsis; de daarvoor noodzakelijke eigen HoPe-bijdrage kon door het stagnerende donatieniveau niet worden gerealiseerd. Actieve(re) fondsenwerving in Nederland en het zoeken naar lokale financieringsbronnen in Peru zullen daarom continu aandacht blijven vragen van zowel HoPe Nederland als HoPe Peru.

Baten

De baten 2013 bedragen € 171.895, circa € 31.000 hoger t.o.v. de begroting € 140.500 (+22%) en circa € 36.000 lager t.o.v. de realisatie 2012 € 207.729 (-17%).

Totaal van de baten		
	2013	in%
Bedrijven / serviceclubs / stichtingen / scholen	35.036	21%
Particulieren	49.242	29%
Spelende Wijs	32.000	19%
Baten uit eigen fondsenwerving	116.278	
Baten uit acties van derden	53.288	31%
Subtotaal Baten	169.566	100%
Verkoop producten	1.565	
Rente	764	
Totaal Baten	171.895	
Kosten eigen fondsenwerving	3.494	
Ratio	2,1%	

De donaties komen met name uit acties van derden (31%) en van particulieren (29%). De verkoop van producten € 1.565 blijft beperkt. Naast de verkoop van Artesania zijn in 2013 wel een aantal nieuwe producten geïntroduceerd (DVD, kwartet, boekenlegger). Verkoop vindt plaats op markten/presentaties en bij acties van derden. Doel van de verkoop van Artesania is naast het genereren van inkomsten vooral ook het vergroten van de naamsbekendheid.

De kosten voor eigen fondsenwerving blijven met 2,1% beperkt en ruim binnen de gewenste norm.

Begroting 2014

Uitgangspunt voor de begroting 2014 vormen:

- Realiseren van Onderwijs- en Welzijnsprogramma's conform:
 - Beleidsplan Fundación HoPe 2012 - 2017
 - Onderwijsprogramma Ternura 2013 - 2015
- Financiering van programma's Peru door HoPe Nederland tot targetniveau van € 125.000
- Medefinanciering van programma's Peru door Fundación HoPe
- Streven om Fundación HoPe op termijn te ontwikkelen tot een organisatorisch en financieel zelfstandige stichting
- Financiële zelfstandigheid op korte termijn is nog niet realiseerbaar. De grotere, benoemde financieringsbijdrage van Fundación HoPe in de begroting 2014 is een verdere stap in die richting. In 2014 wordt daartoe een fondsenwerfer aangetrokken
- Voor financiering van grotere, langlopende Onderwijsprojecten is medefinanciering door (lokale) overheid en externe financier(s) onontbeerlijk. Bijvoorbeeld bij het geplande Ternura II programma, periode 2014 - 2016

MODEL LASTENVERDELING 2013								
Bestemming	Doelstelling	Werving baten			Beheer en Administratie	2013		2012 Realisatie
						Realisatie	Begroting	
Lasten	Programma's HoPe Peru	Eigen fondsen- werving	Acties derden	Overige baten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1) t/m (5)		
Verstrekte subsidies	123.854	0	0	0	0	123.854	140.000	228.550
Kosten publiciteit en communicatie	0	3.494	0	0	441	3.935	2.500	2.636
Personeelskosten	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvestingskosten	0	0	0	0	0	0	0	0
Kantoor en algemene kosten	0	0	0	0	3.614	3.614	7.500	2.941
Afschrijving	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	123.854	3.494	0	0	4.055	131.403	150.000	234.126

TOELICHTING MODEL LASTENVERDELING 2013

Besteding aan doelstelling

Besteding aan doelstelling	
Besteding aan doelstelling	123.854
Totaal baten	171.895
Bestedingsratio	72%

In 2013 is € 123.854 beschikbaar gesteld aan Fundación HoPe Peru ter uitvoering van programma's en projecten. De bestedingsratio bedraagt daarmee 72%. Door wijzigingen en vertragingen van programmaonderdelen was minder financiering nodig. Het daardoor ontstane resultaat / surplus over 2013 van € 40.492 is toegevoegd aan de vrije bestemmingsreserve en zal in 2014 aangewend worden voor dan geplande programma's en projecten.

Kosten eigen fondsenwerving

Het totaal aan kosten eigen fondsenwerving bedraagt € 3.494. Dit is 2,1% van het totaal van baten uit fondsenwerving en acties van derden. Dit percentage is ruim onder de norm die het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hanteert.

Specificatie kosten eigen fondsenwerving	
Bestuur- en commissiekosten	258
Reiskosten vrijwilligers	153
Website	442
Nieuwsbrief en jaarverslag	628
Reclame / drukwerk	2.013
Totaal	3.494

Kosten beheer en administratie

Het totaal aan kosten beheer en administratie bedraagt € 4.055. Dit is 2,4% van het totaal van baten uit fondsenwerving en acties van derden.

Specificatie kosten beheer & administratie	
Reclame / drukwerk	-
Bestuur- en commissiekosten	258
Kantoorbenodigdheden	41
Website onderhoud / beheer	441
Porti en verzendkosten	233
Bankkosten	921
Overige kosten	2.161
Totaal	4.055

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2014	
	Begroting 2014
BATEN	
Baten	125.000
Baten uit eigen fondsenwerving	85.000
Baten uit acties van derden	40.000
Overige baten	0
Som der lasten	125.000
LASTEN	
Besteed aan doelstelling	122.500
Rechtstreeks naar HoPe Peru	122.500
Via medefinancieringsorganisaties naar HoPe Peru	0
Werving baten	4.000
Kosten eigen fondsenwerving	4.000
	4.000
Beheer en administratie	
Kosten beheer en administratie	4.000
Som der lasten	130.500
Resultaat	-5.500
Resultaatbestemming 2014: saldo wordt onttrokken aan vrije bestemmingsreserve projecten	

TOELICHTING FINANCIËLE VERANTWOORDING FUNDACIÓN HOPE

Algemeen

De Balans en de Staat van Baten en Lasten zijn ingericht conform de richtlijn RJ 650.

Vanaf 2010 wordt door HoPe Peru gebruik gemaakt van het financiële pakket Kay Pacha. Dit financiële pakket vormt de basis van bijgaande financiële verantwoording. In aansluiting op de financiële verantwoording is

door de lokale (Peruaanse) externe accountant een accountantsverklaring verleend.

Met betrekking tot de financiële verantwoording 2013 dient opgemerkt te worden, dat deze alle activiteiten van Fundación HoPe bevat. Dit betekent dat cijfers met betrekking tot Ruta del Sol eveneens onderdeel vormen van de financiële verantwoording.

BALANS 2013		
	31 december 2013	31 december 2012
ACTIVA		
Vaste activa	19.643	40.082
Materiële vaste activa	19.643	40.082
Vlottende activa	9.623	75.343
Vorderingen	38	2.305
Liquide middelen	9.585	73.038
Totaal activa	29.266	115.425
PASSIVA		
Reserves en fondsen	29.027	112.544
Bestemmingsreserve projecten	12.312	75.520
Bestemmingsreserve activa	16.715	37.023
Voorzieningen	239	2.881
Totaal passiva	29.266	115.425

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2013

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa betreft de boekwaarde van de in bezit zijnde vaste activa. Het betreft hierbij met name vervoermiddelen. De overige vaste activa bestaan uit computers en overige inventaris. De totale boekwaarde per einde 2013 bedraagt € 19.643. De lagere boekwaarde t.o.v. einde 2012 (€ 40.082) wordt veroorzaakt door de desinvestering van 1 pick-up truck in 2013.

Vorderingen

De post vorderingen bedraagt € 38.

Liquide middelen

Deze post € 9.585 bestaat uit de saldi van bankrekeningen. De bankrekeningen zijn gerelateerd aan de activiteiten van HoPe.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen bedragen eind 2013 € 29.027. De bestemmingsreserve projecten bedraagt daarbij € 12.312, de bestemmingsreserve activa € 16.715.

De samenstelling van de reserves en fondsen		
	2013	2012
Bestemmingsreserve projecten	12.312	75.520
Bestemmingsreserve activa	16.715	37.024
Stand per 31 december	29.027	112.544

Het saldo van de bestemmingsreserve projecten, samen met de uit fondsenwerving HoPe Nederland en HoPe Peru te verwachten inkomsten, wordt voldoende geacht voor de realisatie van de voor 2014 begrote programma's en projecten. Voor de realisatie van het programma Ternura II zijn de verwachte bijdragen van het Ministerie van Onderwijs Peru, lokale overheden Peru, Plan International en Impulsis / Edukans (via projectaanvraag HoPe Nederland) essentieel.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
BATEN			
Baten	191.728	161.500	450.587
Baten uit eigen fondsenwerving (NL + Peru)	192.505	145.900	387.412
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	0	0	66.000
Overige baten	-777	15.600	-2.826
Som der lasten	191.728	161.500	450.587
LASTEN			
Besteed aan doelstelling	129.417	88.268	349.469
Kleuteronderwijs	13.999	3.125	202.793
Lager onderwijs	4.103	0	2.089
Middelbaar onderwijs	17.210	20.217	35.390
Onderwijs - algemeen	46.162	21.672	23.768
Programma Welzijn	30.851	43.254	54.548
Ruta del Sol	17.092	0	30.880
Werving baten	8.915	13.391	19.140
Kosten eigen fondsenwerving	8.915	13.391	19.140
Beheer en administratie	54.173	59.243	84.804
Kosten beheer en administratie	54.173	59.243	84.804
Som der lasten	192.505	160.902	453.413
Resultaat	-777	598	-2.826
Resultaatbestemming 2013: saldo wordt onttrokken aan bestemmingsreserve projecten			

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2013

Fondsenwerving

De inkomsten van de stichting zijn afkomstig uit verschillende bronnen: fondsenwerving door HoPe Nederland, bijdragen van Nederlandse medefinancieringsorganisaties (Impulsis / Edukans). Daarnaast vormt financiering door centrale en lokale overheden in Peru een steeds belangrijker wordend onderdeel van de fondsenwerving.

Baten

De baten 2013 bedragen € 191.728, versus begroting € 161.500 (+19%) en realisatie 2012 € 450.587 (-57%).

Totaal van baten, vnl. uit fondsenwerving en bijdragen van medefinancieringsorganisaties		
	in euro	in %
Ontvangsten HoPe Nederland	135.007	70%
Edukans	29.528	15%
Ontvangsten Fundación HoPe Peru	27.970	15%
Baten uit fondsenwerving	192.505	100%
Overige baten	-777	
Totaal baten	191.728	

BESTEED AAN DOELSTELLING 2013			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
Kleuteronderwijs	13.999	3.125	202.793
Kleuteronderwijs - algemeen	13.999	3.125	98.250
Ternura	-	-	92.198
Nieuw kleuterprogramma Ministerie van Onderwijs	-	-	12.345
Lager onderwijs	4.103	-	2.089
Chumpe Poques - lagere school	1.217	-	2.089
Tiracancha - lagere school	2.886	-	-
Middelbaar onderwijs	17.210	20.217	35.390
Chumpe Poques - middelbaar onderwijs	-	-	35.390
Patacancha - middelbare school	17.210	20.217	-
Onderwijs - algemeen	46.162	21.672	23.768
Algemene ondersteuning / coördinatie	29.740	21.672	23.768
Diverse uitgaven onderwijs	-1.477	-	-
AKVO	1.325	-	-
CIP	1.476	-	-
Werelddocenten	5.660	-	-
IICD	1.705	-	-
XO en DVD	7.733	-	-
Programma Welzijn	30.851	43.254	54.548
Welzijn - ondersteuning / coördinatie	5.773	6.639	6.159
Gezondheidsprogramma	-	-	10.031
Kinderen- en jongerengroepen	12.349	17.479	15.574
Damesgroep Racchi	1.001	1.250	1.775
Studieondersteuning	11.727	17.886	18.535
Reparatie woningen	-	-	2.474
Ruta del Sol	17.092	-	30.880
Totaal besteed aan doelstelling	129.417	88.268	349.469

MODEL LASTENVERDELING 2013								
Bestemming	Doelstelling	Werving baten			Beheer en Administratie	2013		2012
						Realisatie	Begroting	Realisatie
Lasten	Programma's HoPe Peru	Eigen fondsen-werving	Acties derden	Overige baten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1) t/m (5)		
Verstrekke subsidies	129.417	0	0	0	0	129.417	88.268	349.469
Kosten publiciteit en communicatie	0	490	0	0	0	490	4.531	1.739
Personeelskosten	0	8.425	0	0	37.431	45.856	49.149	64.165
Huisvestingskosten	0	0	0	0	9.046	9.046	7.797	18.342
Kantoor en algemene kosten	0	0	0	0	7.696	7.696	11.157	19.698
Afschrijving	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	129.417	8.915	0	0	54.173	192.505	160.902	453.413

TOELICHTING MODEL LASTENVERDELING 2013

64

Besteding aan doelstelling

In 2013 is € 129.417 besteed aan onderwijs- en welzijnsprogramma's en Ruta del Sol. Dit is 47% hoger t.o.v. de begroting 2013 € 88.268 en 63% lager ten opzichte van de realisatie 2012 € 349.469.

De hogere realisatie t.o.v. de begroting (+ € 41.149) wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitvoering van niet begrote programma's betreffende de algemene ondersteuning en coördinatie van onderwijs en het verlengde voorzitterschap van de Ruta del Sol. Voor deze niet begrote programma's is gedurende 2013 afzonderlijke financiering gerealiseerd.

Kosten eigen fondsenwerving

Het totaal aan kosten eigen fondsenwerving bedraagt € 8.915.

De personeelskosten vallen lager uit dan de realisatie 2012 door afslanking van het team Cusco en part time werken.

Bestedingen onderwijs- en welzijnprogramma's			
Programma's en projecten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
Kleuteronderwijs	13.999	3.125	202.793
Lager onderwijs	4.103	-	2.089
Middelbaar onderwijs	17.210	20.217	35.390
Onderwijs - algemeen	46.162	21.672	23.768
Totaal Onderwijs	81.474	45.014	264.040
Totaal Welzijn	30.851	43.254	54.549
Ruta del Sol	17.092	-	30.880
Totaal programma's en projecten	129.417	88.268	349.469

Specificatie kosten eigen fondsenwerving			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
Reclame / drukwerk / promotie	-	-	3.822
Personeelskosten	8.425	8.859	13.579
Reis- en verblijfkosten	490	4.532	1.739
Totaal	8.915	13.391	19.140

FUNDACIÓN HOPE PERU - JAARREKENING 2013

Kosten beheer en administratie

De totale kosten beheer en administratie bedragen in 2013 € 54.173.

De lagere salariskosten worden veroorzaakt door afslanking van het team Cusco. De lagere huisvestingskosten worden verklaard door verhuizing naar kleinere, goedkopere kantoorruimte.

Specificatie kosten beheer & administratie			
Programma's en projecten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
Salarissen coördinatie / kantoor	36.103	39.352	49.038
Overige personeelskosten	1.328	938	1.548
Huisvesting / kantoorruimte	9.046	7.797	18.342
Algemene kosten organisatie	7.696	11.156	8.496
Afschrijvingen / eigen vervoer	-	-	7.380
Totaal	54.173	59.243	84.804

(in euro)

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2014	
	Begroting 2014
BATEN	
Baten	252.500
Baten uit eigen fondsenwerving	145.500
Subsidies van medefinancieringsorganisaties	107.000
Overige baten	0
Som der baten	252.500
LASTEN	
Besteed aan doelstelling	188.500
Ternura II	89.000
Kleuteronderwijs	1.000
Lager onderwijs	12.500
Middelbaar onderwijs	14.000
Onderwijs - algemeen	36.000
Programma Welzijn	36.000
Werving baten	15.500
Kosten eigen fondsenwerving	15.500
Beheer en administratie	48.000
Kosten beheer en administratie	48.000
Som der baten	252.000
Resultaat	500
Resultaatbestemming 2014: saldo wordt toegevoegd aan bestemmingsreserve projecten	

SAMENSTELLINGSVERKLARING

Aan: Stichting HoPe Nederland
Leeuwerik 10
5492 PE SINT OEDENRODE

Algemeen

De opgenomen jaarrekening eindigt op een besteedbaar vermogen van € 107.390. Het balans totaal eindigt op € 107.390 en de staat van baten en lasten geeft een toevoeging aan het nog besteedbaar vermogen van € 40.492.

Opdracht

Conform uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2013 van Stichting HoPe Nederland te Sint Oedenrode bestaande uit de balans per 31 december 2013 en de winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting samengesteld.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Kenmerkend voor een samenstellingsopdracht is, dat wij ons baseren op de door het bestuur van de stichting verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en de volledigheid van die gegevens en voor de daarop gebaseerde jaarrekening berust bij het bestuur van de stichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Het is onze verantwoordelijkheid als accountant om de door u verstrekte opdracht uit te voeren in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende gedrags- en beroepsregels. In overeenstemming met de voor het accountantsberoep geldende standaard voor samenstellingsopdrachten, bestonden onze werkzaamheden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren en het samenvatten van financiële gegevens. Daarnaast hebben wij de aanvaardbaarheid van de bij het samenstellen van de jaarrekening toegepaste grondslagen op basis van de door de onderneming verstrekte gegevens geëvalueerd. De aard van onze werkzaamheden is zodanig dat wij geen zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening kunnen verstrekken.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld onder toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Zaandam, 26 februari 2014

Vanhier B.V.

Pascal Verburg
Regiesteraccountant

COLOFON

STICHTING HOPE NEDERLAND

Contactpersoon

Ineke de Graaf
Bijsterveldenlaan 63
5045 ZX Tilburg (NL)

Telefoon

+31 (0)6 208 572 78

E-mail

contact@stichtinghope.org

Website

<http://www.stichtinghope.org>

Bankrekening

NL69 RABO03 002 760 87
t.n.v. Stichting HoPe Nederland te Sint-Oedenrode

ANBI rangschikking

814 845 873

Kamer van Koophandel

171 513 64

STICHTING HOPE PERU

Contactpersoon

Walter Meekes
Casilla 59 - Correo Central
Cusco, Peru

Telefoon

+51 (0)84 249 885

E-mail

peru@stichtinghope.org

Website

<http://www.hopeperu.org>

MEDEWERKING JAARVERSLAG 2013

Caroline Mol
Nayruth Triveño
Maarten Elling
Walter Meekes
Kees Pikaar

Jaarverslagteam

Jeanneke Passier
Riky de Roo
John Eppingbroek
Kees Pikaar

Ontwerp en opmaak

Connie Smits
<http://www.appeltjez.nl>

